

ZIEMIA

SOCHACZEWSKA

MŁODZIESZYN • NOWA SUCHA • RYBNO • SOCHACZEW • TERESIN

TYGODNIK
13.10.1991
33(40) Cena 1500 zł

- Afera w szkole
- Prawni o urlopach
- Broń chemiczna w I Wojnie Światowej
- Sochaczew przed 70 laty
- Sponsor Bzury
- Program TV

36 lat temu powstało w Sochaczewie Technikum Ogrodnicze. Była to początkowo niewielka szkoła mieszcząca się w dworze czerwinkowskim, potocznie zwanym pałacem. Wkrótce potem trzeba było ją powiększyć, wybudowano więc drewniany barak. Kolejne lata przynosiły coraz większe zmiany: pojawił się nowy budynek szkoły, internat, dom dla pracowników. Dziś Zespół Szkół Rolniczych liczy 32 oddziały, kształci się tu 950 osób na poziomie średnim, zawodowym, policealnym, a także w systemie zaocznym. Uczniowie wywodzą się nie tylko z okolic Sochaczewa, ale i z różnych, od-

podlegać Kuratorium, a gospodarstwo pomocnicze – Wydziałowi Rolnym i Geodezji. I powstało państwo w państwie. Zamiast być integralną częścią szkoły gospodarstwo – rządzone odtąd przez odrębnego dyrektora – stało się osobną jednostką gospodarczą o bliżej nieokreślonym statusie prawnym. Obecnie zupełnie nie wiadomo, czym jest: pegeerem? zakładem budżetowym? folwarkiem należącym do...? Wiadomo tylko, że nowy twór był gospodarstwem rolniczym coraz bardziej tylko z nazwy, a „pomocznym” wobec szkoły – wyłączenie z nazwy. Dla uczniów miejsca tam już właściwie nie było, ziemie

Szkoła pod młotek ?

ległych nieraz miejscowości. Nauczyciele szczerą się przynależnością placówki do Klubu Przewodzących Szkół, mówią o sukcesach w olimpiadach przedmiotowych i dużej liczbie studentów. Do tego piękny, zadbane teren, rzadkie krzewy, śliczne skalne ogródki. Słowem – na pozór oaza szczęśliwości. Ale...

Równocześnie z Technikum rozwijało się – konieczne w tym typie kształcenia – gospodarstwo pomocnicze. Wiele lat temu zakładała je i rozbudowywało dwoje nauczycieli entuzjastów – państwo Studniarscy. Gospodarstwo było miejscem praktycznej nauki zawodu i formowania ogrodniczej kultury. To było dawno temu. Państwo Studniarscy są od lat na emeryturze, a uczniów ZSR rozsyła się na praktyki po całej Polsce.

Zaczęło się od genialnego

pomysłu sekretarza KW PZPR w Skierniewicach, Leszka Millera, który zdecydował, że szkoła będzie

I i II klasy obsiewano zbożem i obsadzano ziemniakami, na odczepnego uprawiano parę zagonów warzyw. Kwitła natomiast działalność handlowo – produkcyjna. Kilka lat temu powstała tu przetwórnia – kupowało się maliny, truskawki, porzeczki, robiło pulpę w beczkach i sprzedawano. Rosła liczba pracowników sezonowych, płynęły do kasy pieniądze. Jesienią 1989 r. Minister Finansów wydał zarządzenie, aby z dniem 1.1.1990 r. wszystkie gospodarstwa zostały na powrót przejęte przez szkoły jako jednostki budżetowe. Rzecz wydawała się prosta i stwarzała nadzieję, że wszystko zostanie znowu postawione z głowy na nogi. Tymczasem jednak okazało się, że na sochaczewskim gospodarstwie ciążyą olbrzymie długi. Jego dyrektor zdecydował się bowiem na „odważne”

poczynania finansowe.

Już wcześniej nie wystarczyło mu handel krajowy, zaczął więc produkować na eksport. Sprawę załat-

BARWY JESIENI



W Muzeum Ziemi Sochaczewskiej 1 października odbyło się, z udziałem władz miejskich, otwarcie wystawy malarstwa i grafiki pt. „Barwy jesieni”. W trakcie uroczystości poezję recytował Wojciech Siemion, z którego zbiorów pochodzi większość eksponatów. Zapraszamy do zwiedzania.

wiały zawsze wyspecjalizowane firmy pośredniczące, ale tym razem zdecydowano się je pominąć. Dyrektor podpisał umowę z bliżej nieznanym kontrahentem niemieckim (jak to powiedział „na własne ryzyko i odpowiedzialność”). Duży kontrakt wymagał nakładów, a więc na zakup owoców zaciągnięto około półtora miliarda złotych pożyczki z BGŻ w Łowiczu. Pulpę pojechała do Niemiec, kontrahent rozpułnął się w powietrze, długi zostały, odsetki rosły. Bank domaga się spłaty dwóch i pół miliarda złotych! Dyrektor gospodarstwa przebywa na zwolnieniu lekarskim, pracownicy otrzymują wypłaty z tego, co sprzedadzą na targu (coś tam na polu urosło), długu nie ma

kto spłacać. Bank przysłał komornika, który opieczętował maszyny rolnicze. Sprzęt pojedzie na licytację, ale kto da za to dwa i pół miliarda (na dziś, bo odsetki rosły z każdym dniem)?

Tymczasem Wojewoda naciska dyrektora szkoły, aby wykonał zarządzenie Ministerstwa Finansów, czyli przejął gospodarstwo. Zdesperowana Rada Pedagogiczna uważa, że nad placówką zawisła **groźba zagłady.**

Scenariusz jest do przewidzenia: w chwili, gdy zadłużone gospodarstwo i Zespół Szkół Rolniczych będą stanowić integralną całość – na majątku tej całości położy rękę komornik. **cd. str.6**



Zarząd rozpatrzył 9 ofert na wykonanie wodociągu z Chodakowa do Sochaczew. Powołana uprzednio Komisja, po wnikliwej analizie ekonomicznej, wytypowała dwóch równorzędnych wykonawców. Jednym z nich jest Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne, a drugim – prywatny wykonawca p.L.Tymiński. Inż.Korniluk z Urzędu Miasta przedstawił stawki robocze, zysk i sprzęt jakimi dysponują te firmy. Komisja zaproponowała dwa warianty wykonania rurociągu. Realizacją wodociągu na ulicy Wyszogrodzkiej o mniejszym przekroju rur postanowiono przekazać p.Tymińskiemu, a wykonawstwo rurociągu $\phi 300$ – dla RPM. Zarząd po głosowaniu zatwierdził wykonawców.

Burmistrz Piotr Ostromencki przedstawił wniosek dot. kupna od spółki „Rawka” materiałów na budowę rurociągu zasilającego. Spółka ta przedstawiła najkorzystniejszą ofertę, wobec czego Zarząd jednogłośnie zatwierdził przedstawioną propozycję.

Ze względu na trudną sytuację finansową nie przyjęto oferty kupna ziemi od p.Maciejewskiego.

Wpłynął wniosek PPTIT o wyznaczenie osoby z Rady Miejskiej do Komisji przydzielającej telefony w Sochaczewie. Uzgodniono że Rada Miejska wytypuje przedstawiciela do tej Komisji.

„Progal” po opuszczeniu zajmowanych dotychczas pomieszczeń wystąpił do Urzędu Miasta o zwrot sumy 270 mln zł za remonty i ulepszenia, które wprowadził w tych lokalach. Zarząd postanowił sprawdzić zasadność roszczeń w oparciu o dokumentację.

Sprostowanie

W sprawozdaniu z obrad 24 sesji Rady Miejskiej umieściliśmy mylną informację dotyczącą zmian w planie przestrzennego zagospodarowania miasta. Projekt zagospodarowania terenu nr 1, tak jak wszystkie pozostałe, został przyjęty przez radnych z tym, że spowodował on ożywioną

dyskusję wywołaną przez radnych z Chodakowa. Ostatecznie ten punkt obrad został przyjęty 11 głosami przy 4 przeciwnych i 2 wstrzymujących się.

Za mylną informację przepraszamy czytelników.

WACH



SPÓŁDZIELCZY DOM HANDLOWY

„MERKURY”

Zaprasza na jesienne zakupy

U nas można kupić prawie wszystko !!

- art. wyposażenia mieszkań i gospodarstwa domowego, sprzęt zmechanizowany i rtv, art. chemiczne, lakiery samochodowe, kosmetyki, art. papiernicze, zabawki, rowery, odzież, obuwie, galanterię, tkaniny, art. dekoracyjne, dywany, wykładziny, upominki

dni robocze	9 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
wszystkie soboty	9 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰
- art. spożywcze krajowe i importowane w tym szeroki asortyment słodczy

dni robocze	6 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
soboty	6 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰
niedziele	7 ³⁰ – 10 ⁰⁰
- mięso, wędliny, drób w stoisku patronackim Płockich Zakładów Mięsnych

dni robocze	9 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰
soboty	9 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰

Stosujemy stare kupieckie zasady:

- niskie marże
- szeroki wybór towarów dobrej jakości

Życzymy wszystkim naszym Klientom udanych zakupów.

(ZS-80)

TYGODNIK
SAMORZĄDU
LOKALNEGO

ZIEMIA
SOCHACZEWSKA
MŁODZIEŻYNI • NOWA SUCHA • RYBNO • SOCHACZEW • TERESIN

Redaguje zespół: p.o. Redaktora Naczelnego - Janusz Sofulak; sekretarz redakcji - Andrzej Bał; Sławomir Burzyński - dział graficzno-techniczny; Renata Wysocka - administracja. Stale współpracują: Wiesław A.Chmielewski, Maria Gołkowska, Paweł Fijałkowski, Mieczysław Kobek, Marek Kruczyk, Katarzyna Majchrzak, Janusz Rogulski, Paweł Rożdżestwieński, Sylwester Rożdżestwieński, Agata Rybicka, Beata Walczak, Janusz Wlazło. Adres Redakcji i Biura Ogłoszeń: 96-500 Sochaczew ul.Wąska 17, tel.: 223-55. Redakcja i Biuro Ogłoszeń są czynne w dni powszednie w godzinach: 9⁰⁰-16⁰⁰. Adres do korespondencji: 96-500 Sochaczew, skrytka pocztowa 30. Wydawca: Urząd Miejski w Sochaczewie. Skład i łamanie: SUP „POLIGRAF” Sochaczew ul.Żeromskiego 39A/92 Druk: POLIGRAFIA - Sochaczew, Al.600-lecia 52 Ogłoszenia: drobne - 1 słowo kosztuje 2 tysiące złotych; ramkowe - 1 centymetr kwadratowy kosztuje 5 tysięcy złotych. Namawiamy do zamieszczania ogłoszeń wielokrotnych, udzielamy korzystnych rabatów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Szanowny Panie Redaktorze !

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o zamieszczenie na łamach gazety naszych serdecznych słów skierowanych do Rady Miejskiej i Zarządu Miasta. Jesteśmy ogromnie wdzięczni za okazaną nam pomoc – wygospodarowanie funduszu na pokrycie kosztów naszego wa-

kacyjnego remontu.

Dziękujemy za wszystko – za zrozumienie naszej trudnej sytuacji, za pomoc tak bardzo nam potrzebną.

Dyrekcja, Rada Pedagogiczna oraz młodzież ZSZ nr 2 w Sochaczewie.

 **223-55**

dzwonili do nas



Dzwonię z Nowej Suchej. W sprawie telefonów, które psują się u nas regularnie dwa, trzy dni po naprawie. A na naprawę trzeba czekać przynajmniej trzy tygodnie. Podobna sytuacja jest w Kurdwanowie i innych sąsiednich wsiach. U nas w szkole telefon obecnie nie działa od miesiąca (ja dzwonię z poczty), i mimo wielokrotnych zgłoszeń nikt się nie pojawił. Nie rozumiem, dlaczego nie można naprawić tego raz i porządnie.

J.P.

Dzwonię, bo nie mam zamiaru zakładać sprawy sądowej, ale przecież pisaliście o prawach konsumenta.

Kto dba o ich przestrzeganie? Kupiłam na prezent żelazko z nawilżaczem za 360 tysięcy. Dostałam oczywiście gwarancję, a w niej jest pkt 6, który brzmi „Użytkownikowi przysługuje prawo do wymiany żelazka lub zwrotu gotówki w ciągu 5 dni od daty zakupu, o ile nie nosi ono śladów użytkowania”.

Okazało się, że ten zapis w sklepie branży przemysłowej, przy ul. Traugutta 3 nie interesuje pani Kierowniczkę. Chciałam, na prośbę obdarowanego, wymienić żelazko na lepsze, no i droższe. Kierowniczka śmiejąc się z mojej prośby, napisała na gwarancji „jeśli jest wystawiona gwarancja towar sprawny nie podlega zwrotowi i wymianie” 30.09.1991 roku.

Kto ma rację?

Czytelniczka

Spółdzielnia Rolniczo – Handlowa „Samopomoc Chłopska” w Sochaczewie ul. Spartańska 12/14

ogłasza przetarg na:

➤ Samochód marki „Star” A-29
rok prod. 1983 cena wywoławcza: 7.000.000,-zł.

➤ Samochód marki „Tarpan”
rok prod. 1984 cena wywoławcza: 5.000.000,-zł.

Przetarg odbędzie się w dn. 15.10.91 r. o godz. 10⁰⁰ w biurze Spółdzielni w Sochaczewie.

Osoby przystępujące do przetargu obowiązane są wpłacić najpóźniej w dniu przetargu do godz. 9⁰⁰ wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej.

Jeżeli I przetarg nie dojdzie do skutku, II przetarg odbędzie się tego samego dnia o godz. 12⁰⁰.

Za brakujące części nie ponosimy odpowiedzialności.

(ZS-100)



SOCHACZEW

GMINNA SPÓŁDZIELNIA

„SCH”
SOCHACZEW

oferuje w ciągłej sprzedaży

w Bazie Obrotu Rolnego
ul. Kochanowskiego 60
tel.: – centrala 253-41
– bezpośredni 259-84

- ◆ węgiel – wysoka wartość opałowa, dobre spalanie, niska zawartość siarki, dostawy z kopalni eksportowej
- ◆ koks
- ◆ materiały budowlane
- ◆ nawozy mineralne: azotowe, fosforowe, potasowe, wieloskładnikowe
- ◆ pasze i mieszanki paszowe dla zwierząt i drobiu

Stosujemy niskie marże, bonifikaty dla Członków Spółdzielni, dogodnie terminy płatności dla przedsiębiorstw i instytucji.

ZAPRASZAMY

(ZS-82)



Urlop wypoczynkowy

Pracownik uzyskuje prawo do pierwszego urlopu z upływem roku pracy, a prawo do następnego – w każdym roku kalendarzowym. Do okresu pracy, od którego zależy uzyskanie prawa do urlopu wlicza się okres poprzedniego zatrudnienia, chyba że przerwa w zatrudnieniu trwała dłużej niż 3 miesiące lub stosunek pracy został rozwiązany przez pracownika za wypowiedzeniem. W przypadku dwóch ostatnich przesłanek prawo do urlopu przysługuje z upływem roku pracy. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, wliczą się okresy poprzedniego zatrudnienia. Jednakże nie wlicza się okres zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym umowa o pracę wygasła wskutek porzucenia pracy przez pracownika. Wlicza się również do niego czas trwania nauki: nie więcej niż 3 lata w przypadku ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej, nie więcej niż 5 lat w przypadku ukończenia

średniej szkoły zawodowej oraz 5 lat w przypadku średniej szkoły zawodowej dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, 4 lata dla osób które ukończyły średnią szkołę ogólnokształcącą, 6 lat – szkołę policealną i 8 lat szkołę wyższą.

Należy zaznaczyć że okresy nauki wymienionej wyżej nie podlegają sumowaniu. Jeżeli pracownik uczył się i jednocześnie pracował, do okresu pracy od którego zależy wymiar urlopu wlicza się okres zatrudnienia lub okres nauki, w zależności co jest dla niego korzystniejsze. Reasumując: wymiar urlopu wynosi 14 dni roboczych po roku pracy, 17 dni roboczych po 3 latach pracy, 20 dni po 6 latach pracy i 26 dni roboczych po 10 latach pracy. Za dni robocze zaś, uważa się wszystkie dni z wyjątkiem niedziel oraz świąt określonych w odrębnych przepisach.

Prawnik

Zapewniał nas niedawno pan minister – szef od Edukacji Narodowej, że drastyczny program oszczędnościowy zastosowany w bieżącym roku szkolnym w oświacie odbije się niekorzystnie wyłącznie na płacach nauczycieli (rzeczywiście odbił się bardzo!). Dzieci miały nie stracić na tym zupełnie! Ktoś, kto nie ma dzieci, może nawet w te zapewnienia uwierzyć.

A jak jest naprawdę?

Zlikwidowano w szkołach koła zainteresowań, które dawały szansę rozwoju najzdolniejszym oraz zespoły wyrównawcze dla uczniów słabszych, nie nadążających za klasą i programem. Dzieci zdolne znajdują sobie pewnie jakieś pozaszkolne zajęcia

PORADNIA WYCHOWAWCZO -ZAWODOWA

Nauczyciel musi być zdrowy!

choćby w domach kultury. Ale co mają zrobić te dzieci, którym codzienna nauka sprawia ogromne trudności? Dla nich dodatkowa godzina lub dwie tygodniowo to była szansa dogonienia zaległości. Teraz cały ciężar pracy wyrównawczej spadnie na rodziców. Już nie wystarczy sprawdzić, czy lekcje odtworzone – trzeba zacząć douczać. Znajomy drugoklasista chwali się, że już od tygodnia nie ma lekcji, bo pani jest na zwolnieniu.

Znam rodziców, którzy już teraz przeprowadzają rozpo-

znanie wśród ciała pedagogicznego – kto, ile ma dzieci, w jakim wieku, jak często korzysta ze zwolnień lekarskich – bo ich dziecko za rok pójdzie do pierwszej klasy. Chcą zapewnić sobie w przyszłości „zdrową” wychowawczynię dla swojej pociechy przynajmniej w klasach I – III.

W najlepszej sytuacji są dzieci nauczycieli – mają fachową pomoc w domu. A co mają zrobić pozostali, jeśli sami nie czują się na siłach, aby pomóc swoim dzieciom:

– może założyć stowarzy-

szanie, radę wzajemnej pomocy?

– może załatwić „korepetycje”? (wszelkie propozycje i inicjatywy mile widziane – prosimy o listy).

W tym trudnym dla oświaty czasie nie można zapominać, że najważniejszy jest uczeń – dziecko i z myślą o przyszłości naszych pociech powinniśmy robić wszystko, aby dać im szansę na dobrą przyszłość.

Wanda Rogulska

Poradnia Wychowawczo – Zawodowa dziękuje Zarządowi Miasta za pomoc finansową, która znacznie pomogła w prowadzeniu tak niezbędnej działalności podstawowej.

Elastyczność na mecie

Miło nam poinformować, że w dzielnicy Boryszew, przy ul. Okrzei powstał kolejny sklep nocny, w którym można kupić wszystko przez całą noc. Pisaliśmy, że „metry” z alkoholem są zagrożone. Ale, Pomysłowość tych, którzy do tej pory sprzedawali alkohol na „metach” jest większa, niż się można było spodziewać.

Niezarejestrowani handlarze wpadli na pomysł sprzedawania alkoholu nie tylko na setki, ale i na „krechtę”.

Od nieznanymi biorą, co prawda „fanty” – mogą to być obrączki, lub inne przedmioty, nie zawsze zdobyte zgodnie z prawem.

Mieszkańcy Sochaczewa wierzą jednak, że taka „działalność gospodarcza” będzie eliminowana przez życie.

Nosić kartofle w garści?

Dochodzą do nas głosy zdenerwowanych rolników, którzy bezskutecznie poszukują worków w różnych placówkach handlowych. Ponieważ ani kartofli, ani warzyw, ani ziarna nie da się przewozić w garści, w gospodarstwie bez worków – a-

ni rusz! Przykro nam, że taki niby drobiazg utrudnia życie na wsi – i to w trudnym okresie zbiorów i jesiennych siewów. Prosimy wobec tego handlowców o informacje: gdzie można kupić worki?

Zadzwońcie do redakcji – podamy do wiadomości adresy placówek, nie żądając opłaty za reklamę. Po to jest nasza gazeta, abyśmy sobie nawzajem pomagali! □

Ważne dla kierowców taksówek.

Od 1 października tylko ze świadectwem kwalifikacyjnym.

Ponieważ prasa ogólnopolska donosiła w ostatnich tygodniach o nowych przepisach dotyczących prowadzenia taksówek, zapytaliśmy w miejscowym Oddziale Komunikacji, jak to będzie wyglądało w Sochaczewie. Pani Lidia Bednarek powiedziała nam, co następuje:

Od 1 października obowiązuje taksówkarzy uzyskanie świadectwa kwalifikacyjnego, upoważniającego do wykonywania tego zawodu. Aby je uzyskać, zainteresowany musi wystąpić z pisemnym wnioskiem do Oddziału Komunikacji, załączając również wymagane dokumenty, to jest:

- kserokopię i oryginał prawa jazdy kategorii B, C lub D;
- dokument potwierdzający

trzyletnią praktykę w kierowaniu pojazdem.

O ile wniosek nie zostanie odrzucony, kandydat otrzyma zawiadomienie o terminie egzaminu z topografii miasta i jego okolic, czyli przylegających do niego gmin. Dopiero po zdaniu tego egzaminu Oddział wystawi świadectwo kwalifikacyjne, upoważniające do rejestracji firmy w Urzędzie Miejskim. Wszyscy jeżdżący obecnie właściciele taksówek są zobowiązani do zweryfikowania swoich uprawnień do 31 grudnia b.r.

Świadectwa kwalifikacyjne należy mieć przy sobie razem z innymi dokumentami samochodowymi, do kontrolowania ich upoważniona jest bowiem policja.

(mg)

OPONY

OPONY

1 twarózek homogenizowany lub 30 dkg białego sera, 2 i 1/2 szklanki mąki, 1/2 szklanki cukru, 2 jajka, 1 łyżeczka sody oczyszczonej, 2 łyżki stołowe octu, 10 dkg margaryny „Palmy”.

Wszystki składniki zagniatamy, wałkujemy. Smażymy na rozgrzanej oliwie uprzednio zrobione „opony”.

TORT Z BIAŁEGO SERA

350 dkg białego sera lub serki homogenizowane, 8 jajek, 250 g cukru pudru, paczka cukru waniliowego, łyżeczka proszku do pieczenia.

Ser ucieramy na masę,

żółtka oddzielamy od białek i ucieramy, dodając cukier puder i cukier waniliowy, mieszamy z serem, dodajemy proszek do pieczenia i ubitą pianę. Wlewamy do natłuszczonej i wysypanej bułką tartą tortownicy. Pieczemy ok. 30–35 min.

SERNICZKI Z ZIEMNIAKAMI

600 g ziemniaków, 300 dkg sera białego, jajko, 2 łyżki cukru, 100 g mąki, tłuszcz i sól do smaku.

Gotujemy ziemniaki, robimy purę i mieszamy z serem dodając jajko, mąkę i sól, robiąc ciasto i tutaj ew. dodajemy cukier, aby było słodkie lub nie. Formujemy placuszki, obtaczamy w mące i smażyemy na tłuszczu. Podajemy ze śmietaną.

Adrian



Co rośnie

pod płotem?

Jeżeli jesteśmy spostrzegawczy, dojrzymy tam wiele roślin, które nie tylko zdobią, ale przy umiejętnym wykorzystaniu potrafią ulżyć w dolegliwościach zdrowotnych. Warto zatem poznać niektóre z nich.

Mniszek pospolity (Taraxacum Officinale) jest rośliną dostarczającą surowca leczniczego zarówno wiosną, jak i jesienią. Występuje jako

pospolity chwast, posiada dość długie, o średnicy około 1 cm korzenie, które wykopuje się późną jesienią. Po oczyszczeniu z resztek liści, suszy się go. Wysuszone korzenie nie posiadają prawie zapachu, smak gorzki i nieco słodkawy.

Korzeń mniszka zawiera związki gorzkie, substancję woskową, cukry (dużo na

wiosnę – mniej jesienią), związki kauczukowe, żywico-we, nieco garbników i trochę olejku lotnego.

W postaci naparu stosowany jest jako środek gorzki, czyszczący krew. W lecznictwie ludowym korzeń mniszka jest szeroko stosowanym lekiem moczopędnym i żółciopędnym, a także przeciwczukrycowym.

Pani Doktor

Uwaga

miłośnicy muzyki
poważnej!

W czwartek, 16 października br. o godz. 19.00 w Kościele św Rocha w Brochowie odbędzie się uroczysty koncert poświęcony 142 rocznicy śmierci Fryderyka Chopina.

W programie:

„Messe de Requiem” op. 48 Gabriela Faure w wykonaniu Orkiestry Państwowej Filharmonii Lubelskiej; Chóru Instytutu Wychowania Artystycznego U.M.C.S. w Lublinie pod batutą Jerzego Salwarowskiego. Wystąpią Krystyna Rorbach – sopran i Jerzy Mechliński – baryton.

Szczegóły w afiszach. Jest możliwość podstawienia autobusu PKS lub MZK.

WŁODZIMIERZ BINDER

Kandydat na Senatora Rzeczypospolitej Polskiej

*dziękuje wszystkim osobom, które złożyły
podpis na listach wyborczych
popierających moją kandydaturę
na senatora Rzeczypospolitej Polskiej*

Ogłoszenie płatne

(ZS-102)

Nabijanie w masło

Co najmniej od miesiąca wzrasta prawie codziennie cena kostki masła. Klienci płaczą – i płacą, bo nie mają wyboru. Przed kioskiem „giżycim” na ul. Pokoju ustawiają się coraz dłuższe kolejki, bo tam najtaniej. Słychać też powszechne narzekania, że znowu „podwyższyli ceny” (wiadomo, zrobili to jacyś „oni”). Tymczasem „autor” jest ściśle określony: ceny wyzna-

czają zakłady mleczarskie. I coś się nam tu wyraźnie nie zgadza! Rozumiemy, że wzrosły koszty energii (o 100%) i paliw (o kilkanaście procent), a więc transportu. Jak słyszeliśmy, rolnicy nie dostają więcej za mleko. Dotychczas wydawało nam się, że właśnie z mleka robi się masło, ale wygląda na to, że chyba z samego prądu i benzyny, skoro zamiast trzech ty-

sięcy z kawałkiem płacimy już przeszło sześć?

Wydaje nam się więc, że przyczyna jest inna: wywalczone przez lobby rolnicze cła zaporowe skłaniają mleczarnie do windowania cen – a to już są po prostu praktyki monopolistyczne.

Jeżeli się mylimy, niech nas ktoś o tym w sposób wiarygodny przekona. Jedno jest pewne: rzesza konsumentów codziennie nabijana w masło czeka na wyjaśnienia!

(mg)

Zgryzmołki



☎ 223-55

Już jestem. Nie było mnie przez tydzień w mieście i już niektórzy zacierali z radości ręce, że być może zamilkłem na zawsze. Próżne nadzieje. Zaczynamy. Oto kolejne zgryzmołki.



Nie wiem, czy pamiętają Państwo fascynujące spotkanie zorganizowane przez Dom Kultury z aktorami filmu „W labiryncie”. O spotkaniu informowała nas tablica wisząca na rogu Warszawskiej i 1 Maja, nad tzw. „piątką”. Minęło już pół roku, a resztki reklamy straszą i nie przynoszą chlu-

by.



Jest pomnik w Sochaczewie poświęcony Fryderykowi Chopinowi. Znajduje się w parku koło Kościoła. I powoli zarasta trawą i innymi krzakami. Może Szkoła Muzyczna zajęłaby się miejscem związanym z muzykiem? Ktoś wtedy pozbiłby butelki, uprzętał teren wokół pomnika. Nie trzeba by się wstydzić przed przejeżdżającymi przez Sochaczew.



W parku im. Garbolewskiego wieczorem aż trzeszczy od pijaków, którzy nie mieszczą się już na ławkach. Dzieci ze Szkoły Muzycznej nie czują się zbyt bezpiecznie, lawirując między butelkami.



Nowe hasło do słownika nazw nieoficjalnych: – Praga – część Sochaczewa po zachodniej stronie Bzury.



Czy nie można zainstalować jakiejś lampy przy dworcu PKS pod wiaduktem? Szybko już zmierzcha. I trochę niebezpiecznie, i smutno, że nikt nie dba

o pasażerów PKS-u.



Jest w Sochaczewie ul. Płocka. Biegnie ona równolegle do drogi asfaltowej za mostem w kierunku zachodnim. Od lat pełna jest dziur i wybojów i nikt nie chce pomóc mieszkańcom. A może by trochę połączyć ulicę Płocką, żeby nie urywały się koła od maluchów?



Mieszkańców Sochaczewa informuję, że powstała możliwość trucia się papierosami przez 24 godziny. Punkt sprzedaży papierosów działa koło Domu Kultury i mam cichą nadzieję, że nasze niepalenie doprowadzi do jego upadku.



Złotą lutownicę z celownikiem optycznym i noktowizorem otrzymuje dziś p. Janusz Szostak za niezwykle zgrabne 2 zdania ze swego życiorysu:

„Janusz Szostak (34 lata) od urodzenia mieszkaniec Sochaczewa, żona (grafik), córka Natalia (10 lat). WE WRZESNIU SPODZIEWA SIĘ DZIECKA”. Kto?

Zgryzmoł

Kradzieże, rozboje, włamania

● 19.09. Na ul. Warszawskiej z samochodu dostawcy art. przemysłowych skradziono 30 mln zł oraz dokumenty.

● W nocy z 20 na 21.09. z klatki schodowej domu przy ul. Pokoju 6 skradziono motocykl MZ250. W wyniku podjętych działań sprawcy zostali zatrzymani na terenie woj. płockiego.

● W nocy z 23 na 24.09. włamano się do pomieszczeń remontowanego budynku przy ul. Dywizyjny 303 i ukradziono przewody elektryczne oraz torbę monterską z narzędziami. Straty 2,2 mln zł.

● 24.09. o godz. 18.00 na ul. 600-lecia ukradziono motorower „Ogar”. Nieletni sprawcy zostali zatrzymani.

● 24/25.09. nieznani sprawcy włamali się do sklepu GS w Strzelewie, gm. Teresin. Skradziono art. spożywcze, środki sanitarne i alkohol wartości 13,2 mln zł.

● 26.09. ok. godz. 3.40 policjanci zatrzymali dwóch obywateli radzieckich na gorącym uczynku włamania do „Minibaru” przy ul. Pokoju. Wobec sprawców prokurator zastosował areszt tymczasowy.

● 27.09. o godz. 7.00 KRP została powiadomiona o włamaniu do sklepu spożywczego w Nowych Mostkach, gm. Sochaczew, skąd zabrano papierosy i alkohol wartości ok. 5 mln zł.

● 27.09. o godz. 7.00 w Sochaczewie na ul. 600-lecia kierujący samochodem Volkswagen potrafił piesze-go, który z obrażeniami ciała został przewieziony do szpitala.

● 30.09. ok. godz. 14.00 z parkingu przy zajezdni w Dachowej obywatelowi niemieckiemu sprzedano, warty ok. 120 tys marek samochód marki Mercedes nr rej YER – L – 172.

pol

Już w początkach października 1914 r. wojska niemieckie dotarły pod Warszawę, zbliżając się do niej od południowego zachodu na odległość zaledwie kilkunastu kilometrów. Był to jednak sukces krótkotrwały. Wkrótce, wzmocnione oddziały rosyjskie wyparły Niemców z rejonu Warszawy. W dniach 23-24.X. Rosjanie odebrali Niemcom Łowicz i Skierniewice, odrzucając ich w początkach listopada za Łódź. Wycofując się wojska niemieckie niszczyły drogi, urządziły kolejowe i linie telefoniczne. Ale już w początkach grudnia 1914 r. wojska niemieckie zmusiły Rosjan do odwrotu, 17 grudnia zajęły ponownie Łowicz, a pod koniec miesiąca przejściowo Sochaczew. W połowie grudnia walki toczyły się na lewym brzegu Bzury od Łowicza aż po ujście, w trzeciej dekadzie linia frontu ustaliła się nad dolną Bzurą i Rawką.

W ten sposób zaczęły się kilkumiesięczne walki pozycyjne, które trwać miały aż do połowy lipca 1915 roku. Charakteryzowały się one niezwykłą zaciętością. Przez wiele tygodni w prasowych komunikatach wojennych pojawiały się nazwy miejscowości, o których nikt dotąd w szerokim świecie nie słyszał. Toczono wielodniowe boje o każdy okop. Sukcesem było zajęcie lub odebranie przeciwnikowi zrujnowanych przez artylerię wsi lub spalonego folwarku. „Ostatnie szkody w mieście są bardzo duże” – pisał Kurier Warszawski o sytuacji w So-

chaczewie, w początkach lutego 1915 r. – „nie ma prawie ani jednego budynku, który w mniejszym lub większym stopniu nie ucierpiałby od pocisków. Na rynku wszystkie domy są uszkodzone. Z mieszkańców pozostało zaledwie kilkadziesiąt osób, wyłącznie starszych, które zaopatrzywszy się w większe zapasy żywności, ukrywały się [...] w piwnicach lub specjalnie przygotowanych dołach”.

Równie duże zniszczenia dotknęły w tym samym czasie Bolimów. „... gdy od kanonady jęły się trząść ściany w domach, mieszkańcy szukali schronienia w piwnicach – i tam jednak nie było bezpiecznie. [...] Wtedy szukano ratunku w murach dwu kościołów, które posiada Bolimów. Kanonada bez przerwy trwała 2 doby, na trzeci dzień pociski zaczęły padać na kościół, zrywając dachy i zabijając wiernych. [...] Ludzie w bezgranicznej panice, wśród ciemnej nocy, rozświetlonej tylko wybuchami szrapneli, uciekali z nieszczęsnej osady”.

Walki toczyły się w trudnych, szczególnie zimą, warunkach terenowych. Z nadejściem roztopów wilgoć panująca na pozycjach przebiegających przez Puszcze Bolimowską, wśród błot i trzęsawisk, wywołała wśród żołnierzy epidemię duru plamistego i czerwonki, choroby nerek i stawów.

Podjęwane przez Niemców próby przełamania frontu kończyły się niepowodzeniem mimo ataków

ciężkiej artylerii, stosowania podkopów pod nieprzyjacielskie pozycje. Cały front zamieniał się w sieć okopów, przekopów, podziemnych korytarzy, nor i ziemianek oraz gniazd karabinów maszynowych. Każdy atak na tak umocnione pozycje kończył się śmiercią setek żołnierzy.

Poszukiwanie nowych sposobów na przełamanie frontu spowodowało, że 31 stycznia 1915 roku niemieccy artylerzyści załadowali działa pociskami oznaczonymi czarną literą T, które zawierały bromek ksylilu, trującą ciecz, wywołującą silne łzawienie. Ostrzał spowodował wśród Rosjan znaczne zamieszanie, choć bez spodziewanych strat. Niemniej jednak to broń chemiczna miała w kilka miesięcy później zadeptywać o przewagę Niemców.

Aby poznać dokładnie historię tej broni, musimy cofnąć się do jesieni 1914 roku, kiedy to do szefa Sztabu Generalnego generała Ericha von Falkensteina zgłosił się profesor Fritz Haber, dyrektor Berlińskiego Instytutu Fizykochemicznego im. Cesarza Wilhelma. Zaproponował on dowództwu kajzerowskiej armii broń, która potrafi przełamać najlepszą umocnioną pozycję i która przyniesie zwycięstwo w wojnie pozycyjnej. Tą nową bronią miały stać się gazy bojowe.

Podczas gdy na niemieckich poligonach sprawdzano na zwierzętach skuteczność nowej broni, wywiady Rosji i Francji nie chciały dać

wiary pogłoskom o przygotowaniach do wojny gazowej. Obawiano się, że są to wiadomości podsuwane celowo dla wywarcia efektu psychologicznego.

Złudzenia przysły 22 kwietnia 1915 roku, kiedy francuscy żołnierze pod Ypres zostali zaduszeni przez atak gazowy. Wkrótce potem rozpoczęto przygotowania do ataku chłorowego nad dolną Bzurą i Rawką.

Na kilkunastokilometrowym odcinku frontu (12 km w linii prostej) od Tartaku Bolimowskiego po Białynin, lub jak podają inni po Suchą, specjalne jednostki zwane gazowymi umieściły w okopach 1200 butli wysokich na półtora metra, wypełnionych sprężonym chlorem. Atak wg zaleceń Fritza Habera polegać miał na wypuszczeniu gazu z butli wówczas, gdy wiatr będzie wiał w kierunku wrogich pozycji. Był to więc mechanizm bardzo prosty, ale po pierwszych „sukcesach” okazało się, że równie bardzo zdradliwy. 30 maja ustabilizowała się korzystna cyrkulacja powietrza i następnego dnia (31.V.1915 r.) nad ranem żołnierze niemieccy otworzyli zawory stalowych butli. Sunąca z wiatrem, tuż nad ziemią, żółto-zielona chmura gazu szybko dotarła na odległość o 80 do 600 kroków pozycje Rosjan. Zupełnie zaskoczeni Rosjanie, nie wyposażeni w maski p-gaz. (wówczas nie mieli ich także Niemcy), nie wiedzieli, jak się zachować w obliczu nieznanego sobie niebezpieczeństwa. Sądząc, że jest to zasłona dymna poprzedzająca atak na bagnety, chowali się do okopów. A tam stężenie gazu było największe. „Młdy, słodkocierpki gaz tamował oddech w gardle, wywołując u ludzi duszenie się. W ustach zjawiał

Pójdą wtedy pod młotek nie tylko opieczutowane maszyny, ale cały dobytek placówki: telewizory, radia, magnetofony, a wreszcie może krzesła i stoły. Pozostaną tylko mury – i bezdomni uczniowie, ale ich nikt nie kupi. Na opustoszały budynek zapewne znajdą się chętni, tylko wątpliwe, żeby chcieli prowadzić tam szkołę. Oczywiście, jest to wariant najgorszy, ale czy zupełnie nierealny?

W obawie przed katastrofą Rada Pedagogiczna specjalną uchwałą powołała spośród swoich członków społeczną komisję do zbadania i rozwikłania sprawy.

Co zrobiła dotąd

Komisja.

Po pierwsze – usiłowała wejrzeć w akta finansowe gospodarstwa. Niewiele to dało. Nie udało się ustalić nawet tego, kto ma nadzór nad jednostką i komu przekazano bilans za rok 1990.

Po drugie – domagano się oficjalnego przekazania gospodarstwa, aby szkoła dysponowała szczegółowym protokołem przejścia tej masy upadłościowej. Niestety – nie ma

właściciela, który mógłby to uczynić.

Po trzecie – usiłuje dowiedzieć się, czy dyrektor gospodarstwa miał prawo „na własne ryzyko i odpowiedzialność” zaciągać tak wysoki kredyt? Wojewoda skierował sprawę do Prokuratury Rejonowej w Sochaczewie, która nie dopatrzyła się przestępstwa i dochodzenie umorzyła. Obecnie bada skargę Prokuratura

ciąg dalszy ze str.1

Szkoła pod młotek ?

Wojewódzka w Skirnievicach. Śledztwo trwa od 3 miesięcy.

Po czwarte – interweniowała w Ministerstwie Rolnictwa, któremu to resortowi podlega szkoła. Przedstawiciele Ministerstwa przekazali swoje uwagi wojewodzie – i to wszystko, ponieważ zależność służbowa Zespołu Szkół Rolniczych to po prostu

Kwadratura Koła.

Szkoła znajduje się w gestii Ministerstwa Rolnictwa, ale bezpośredni nadzór nad nią sprawuje Wy-

dział Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego, podporządkowany Wojewodzie, ten ostatni zaś podlega wyłącznie premierowi. I jak tu wykreślić linię podziału kompetencji? Kto w końcu może pomóc placówce oświatowej, zagrożonej bankructwem? Gdyby przeprowadzono kompleksową kontrolę finansową, udało by się chyba ustalić, kto powinien

splacać długi? Takie możliwości ma jednak tylko NIK, który z kolei działa wyłącznie na polecenie prezydenta, premiera lub marszałków parlamentu. Koło się zamyka.

Na razie wiadomo na pewno, że długi nie weźmie na siebie ani Ministerstwo Rolnictwa, ani Ministerstwo Finansów. Nie mają pieniędzy. Nie ma się co łudzić – Wojewoda też ich na pewno nie ma. O dyrektorze Szkoły i nauczycielach lepiej taktownie milczeć.

Pat trwa – i rozwiązania na ra-

zie nie widać.



Dowiedziałam się tego wszystkiego od członków Społecznej Komisji i zdecydowałam się poinformować opinię publiczną. Mam nadzieję, że odezwą się zainteresowani w tej sprawie i odpowiedzą też na naiwne pytania, które nurtują środowisko w Zespole Szkół Rolniczych:

– jaki był i jest status prawny gospodarstwa uporczywie nazywanego się „Pomocniczym” wobec szkoły, a co za tym idzie, czy było rozliczane przez ostatnie dwa lata jako zakład budżetowy, czy jako jednostka samofinansująca?

– czy prawdą jest, że dyrektor gospodarstwa prowadził prywatną firmę o takim samym profilu produkcji, jak w kierowanej przez siebie jednostce?

– kto i na jakiej podstawie dokonał wyceny willi i działki, zakupionej w latach osiemdziesiątych przez dyrektora od Naczelnika Miasta?

Bo może i to warto by przy okazji wyjaśnić? Służymy naszymi łanami.

Maria Gołkowska

Ogłoszenia drobne

● Żaluzje w 50 kolorach oferuje Kozłowski tel. 258-20 (ZS-29)

● TELE-VIDEO-SERVICE Dalne sterowanie, telegazeta (wszystkie (ZS-32))

TVC) naprawy, przestrajanie, wymiana głowic i czyszczenie toru przesuwu taśmy w magnetowidach, wmontowywanie tunera satelitarnego do TVC, anteny, wzmacniacze, symetryzatory, zwrotnice (również na TV w Bartnikach), systemy alarmowe. Tanie, solidnie, z gwarancją. S.C. „Hades” Sochaczew, Warszawska 34 (ZS-32)

● **KURSY JĘZYKÓW OBCYCH**
Angielski, niemiecki, francuski dla osób w różnym wieku o różnym stopniu zaawansowania. Zajęcia odbywać się będą w systemie semestralnym w klubie „Cegiełka” Sochaczew ul. J. Piłsudskiego 26. Zapisy i informacje: S.C. „Hades” Sochaczew Warszawska 34 (ZS-33)

● Sprzedam gospodarstwo rolne o po-

wierzchni 3,35 ha z budynkami w Iłowie, ul. Handlowa 8 woj. Płockie. (ZS-75)

● Matematyka, fizyka szkoły średniej, przygotowania do egzaminów na studia student Politechniki tel. 242-65 wieczorem. (ZS-101)

● Korepetucje z niemieckiego tel. 240-98 (zs-99)



informuje,

że w okresie zimowym Bank czynny w godz. od 7⁴⁵ – 17⁰⁰.

Kasa czynna jest:

7⁴⁵ – 12⁴⁵
(przerwa śniadaniowa 10¹⁵ – 10³⁰)

13⁰⁰ – 17⁰⁰

(ZS-104)

WARTA S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji
ROK ZAŁOŻENIA 1920

proponuje na atrakcyjnych warunkach:

- ★ UBEZPIECZENIA HANDLU ZAGRANICZNEGO (IMPORT – EXPORT)
- ★ UBEZPIECZENIA OD OGNIĄ, KRADZIEŻY i innych zdarzeń losowych SKLEPÓW, MAGAZYNÓW, SKŁADÓW CELNYCH, ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH, BIUR, BUDYNKÓW możliwość dodatkowego ubezpieczenia szyb i maszyn od szkód elektrycznych!
- ★ UBEZPIECZENIA TOWARÓW W TRANSPORCIE KRAJOWYM I ZAGRANICZNYM
- ★ UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ OC PRZEWOŹNIKA

Proponujemy również ubezpieczenie OC, AC, NW pojazdów mechanicznych w ruchu krajowym i zagranicznym.

ZNIŻKI ZA BEZSZKODOWOŚĆ DO 60%,

dla kierowców posiadających ubezpieczenia Warty na kraj i wykupujących ubezpieczenie przy wyjazdach zagranicznych

DODATKOWA ZNIŻKA 70%!

W przypadku pojazdów już posiadających obowiązkowe ubezpieczenie OC należy PISEMNIEM DO 1 PAŹDZIERNIKA 1991 ROKU poinformować dotychczasowego ubezpieczyciela o zamiarze podpisania ubezpieczenia na 1992 rok z TUIR „WARTA”.

Szczegółowych informacji udziela:

B.U.T. „WARTA” S.A. Sochaczew, ul. Ks. Janusza 7 tel. 226-52.

Biuro czynne pon. – piątek 8⁰⁰ – 18⁰⁰, soboty 9⁰⁰ – 14⁰⁰.

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą ubezpieczeniową.

(ZS-105)



SOCHACZEW

SKLEP FIRMOWY

masarni GS „SCH”
Sochaczew

„Mięso – wędliny”

ul. Pokoju
(skrzyżowanie z ul. 600-lecia)

oferuje

w cenach hurtowych

szeroki asortyment mięsa, wędlin i dodatków produkcyjnych

Codziennie dostawy, sprzedaż dla odbiorców indywidualnych, realizacja zamówień dla stołówek, bufetów itp.

ZAPRASZAMY

(ZS-81)

Okulista

zastępca ordynatora
oddziału okulistycznego

przyjmuje:
środy, piątki
od godz. 14⁰⁰

Żyrardów
ul. Mireckiego 63
tel. 32-96

„DOGAPUMED”

(ZS-85)

Zacznij dbać o swoje oczy,
komputerowe badanie
wzroku z udziałem lekarza
okulisty.

**Zakład Optyczny
Szeliga**

Sochaczew ul. Chodakowska 35

Zapraszamy

w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰
(ZS-87)

TKANINY

duży wybór
obrusy, firany, guziki,
pasmanteria
kupisz w sklepie
„Ania” wł. Dziekońscy
ul. Warszawska 21,
obok Policji.

(ZS-89)

Wtapianie w przezroczysty Laminat

(Laminowanie) zdjęć, reklam,
dokumentów oraz innych ważnych
papierów do formatu A4 na oryginalnych urządzeniach i materiałach firmy: GREAT MOUNTAIN PLASTIC MACHINE PRODUCTS CO. LTD.

Istnieje możliwość usługi wysyłkowej oraz u klienta (rachunki).

Informacje oraz stałe miejsce usług w godz. od 10⁰⁰ – 18⁰⁰
w soboty od 10⁰⁰ – 13⁰⁰

zalety w/w usługi to:
– chroni przed zniszczeniem, fałszowaniem
– nadaje papierom sztywność
– nie boi się wody itp.

Zapraszamy

Adres: Sklep z art. przemysłowymi Obuwie, odzież 96-503 Sochaczew ul. Chopina 144
T. Skroński

(ZS-78)



*Tradycje naszego Banku sięgają roku 1899.
93 lata działalności to duży bagaż doświadczeń w udzielaniu kredytów, gromadzeniu oszczędności i obsłudze klientów.
Korzystając z usług Banku Spółdzielczego w Sochaczewie będziesz miał pewność pomnożenia swojego kapitału.*

Przyjmujemy na najkorzystniejszych warunkach wkłady i lokaty terminowe.

1. Od dnia 1 października 1991 r. oprocentowanie środków pieniężnych wynosi w stosunku rocznym:

- ★ środków na rachunkach bieżących i pomocniczych (z wyjątkiem środków wydzielonych z rachunków na oprocentowanie czeków potwierdzonych) 13%
- ★ wkładów oszczędnościowych płatnych na każde żądanie 14%
- ★ wkładów oszczędnościowych na rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych..... 16%
- ★ wkładów oszczędnościowych terminowych i lokat terminowych:
 - 1 miesięcznych 22%
 - 2 miesięcznych 29%
 - 3 miesięcznych 38%
 - 4 miesięcznych 40%
 - 5 miesięcznych 42%
 - 6 miesięcznych 44%
 - 9 miesięcznych 47%
 - 12 miesięcznych 49%
 - 24 miesięcznych 54%
 - 36 miesięcznych 59%
 - 48 miesięcznych 63%
 - 60 miesięcznych 66%

Ponadto:

- ★ na książeczkach systematycznego oszczędzania przez okresy 5 letnie 48%
- ★ na książeczkach systematycznego oszczędzania na budownictwo mieszkaniowe 48%
- ★ na rachunkach przedpłat na nabycie samochodów osobowych produkcji krajowej niezależnie od ustalonego roku nabycia 48%

2. W przypadku jednorazowego ulokowania przez osobę fizyczną środków w kwocie od 10 mln zł przysługujące oprocentowanie podwyższone zostanie o 1 pkt procentowy.

3. W przypadku przedterminowej wypłaty depozytu terminowego oprocentowanie depozytu ustala się w wysokości oprocentowania wkładów płatnych na każde żądanie.

4. Kapitalizacja odsetek od środków z wyjątkiem wkładów i lokat 1, 2, 3 miesięcznych odbywa się w okresach kwartalnych.

Nasze książeczki oszczędnościowe obsługują
wszystkie banki spółdzielcze oraz BGŻ, PKO, BPH i poczty.

Zapraszamy do korzystania z usług w naszych placówkach:

Bank Spółdzielczy
Sochaczew ul. Reymonta 18 tel. 221-96, 228-88;

Bank Spółdzielczy
Oddział Nowa Sucha tel. 123-43;

Bank Spółdzielczy
Oddział Rybnotel. 116-09;

Bank Spółdzielczy
Oddział Młodzieszyn 114-09, 115-34;

(ZS-103)

się cierpki metalowy smak, błony śluzowe dróg oddechowych uległy zapaleniu, wszystkie wewnętrzne organy poczynając od dróg oddechowych, kończąc na organach trawienia, męcząco paliły. Ci żołnierze, którzy więcej od innych wciągnęli do płuc śmiertelnościowego gazu (...) wkrótce tracili przytomność i umierali. Twarze ich stawały się sine i puchły, zaś twarze innych czerniały

którzy zdołali uciec, zanim stracili przytomność bądź kontrolę nad sobą. Byli to na ogół żołnierze z obwodów, gdzie stężenie gazu było o wiele mniejsze. Gdy chmura chłorowa oddaliła się na pozycje rosyjskie, rozpoczęło się niemieckie natarcie. „Żołnierze, którzy pozostali w okopach cierpiąc i chorzy, pozbawieni sił, dźwignęli karabiny, aby odeprzeć atak, ale wszystkie części metalowe

śmierć nie tylko żołnierzom. „Wszystko co żyło, a co trafiało w zasięg działania gazu, natychmiast ginęło. (...) Ziemia pokryta się czerwono-bruną powłoką, żyto więdło, wydawało się jak spalone. Liście na drzewach skręcały się, jakby pod wpływem silnego żaru i usychały. Ptaki siedzące na drzewach padały martwe”. Po raz drugi użyto chloru nad Bzurą i Rawką w dniu 12 czerwca 1915 roku, na krótkim 4 km odcinku frontu od Kozłowa Biskupiego po Suchą. Atak ten nie spowodował w szeregach rosyjskich strat tak znacznych jak poprzedni. Dokładny jego opis odnajdujemy we wspomnieniach Maksy Wilda, niemieckiego oficera wywiadu, któremu polecono dostarczyć pod Bolimów profesora Habera wynalazcę broni chemicznej.

„Po zajęciu wygodnej pozycji do obserwacji ataku – wspominał Max Wild – zapytałem profesora, czy nie uważa, że atakowanie ludzi w ten sposób jest głęboko niehumanitarne? Przecież do tej pory walczyliśmy z Rosjanami jak ludzie z ludźmi? Na to profesor odpowiedział mi w poważnym, ale lekko pobłażliwym dla mnie tonie: – Ma pan rację ze swego punktu widzenia. Ale w tej wojnie, którą toczy cały świat, skrupuły moralne nie liczą się. My nie możemy postępować inaczej, jeśli chcemy uratować naszych ludzi”.

Wypuszczenie gazu poprzedzał ostrzał rosyjskich tyłów granatami. Po przejściu chmury gazowej, na milczące pozycje rosyjskie ruszyła niemiecka piechota. Za żołnierzami podążył strzeżony przez Wilda prof. Haber.

„... to, co zobaczyłem idąc – napisał Wild – to była suma grozy, któ-

ra urągała ludzkiej fantazji. Ludzie zmagający się w śmiertelnej walce, wlekli się na czworakach i jak w obłąkaniu rwali na ciele odzież. Jeden leżał, wczepiwszy palce w ziemię, drugi obok z szeroko rozwartymi żenicami. W oczach jego tkwiło przerażenie przed niepojętym. Swiszczące zatrute oddechy mówią o niezmiernej męce konających. (...) W dalszej drodze widzieliśmy grozę śmierci gazowej w jeszcze straszliwszej postaci. Nigdzie tchnienia życia. Martwi oficerowie, martwi żołnierze leżeli stłoczeni jeden obok drugiego. W twarzach ich zastygła męka cierpienia. Śmierć zaskoczyła jednych czuwających, innych we śnie. „Widok ten wywarł wstrząsające wrażenie na żołnierzach niemieckich, skłaniając ich do niesienia Rosjanom pomocy. Zbierali zatrutych z pola walki i odnosili na tyły. „To nie było natarcie – wspomina Wild – ale współczucie i pomoc dla haniebnie potraktowanego przeciwnika, dla umęczonego człowieka. Te akty litości były jedyną rzeczą, która im w tym dniu nie pozwoliła zwątpić w ludzkość”.

Ostatni atak gazowy na tym odcinku frontu nastąpił 6 lipca, kończąc się tragicznie dla samych Niemców. Nagła zmiana kierunku wiatru sprawiła, że gazowy obłok powrócił na ich pozycje, przynosząc śmierć 1200 żołnierzom. By ukryć ten fakt, zatrutych pochowano bezpośrednio w okopach.

15 lipca Niemcom udało się przełamać umocnienia rosyjskie nad Bzurą i Rawką, 5 sierpnia zdobyli Warszawę

**PAWEŁ FIJAŁKOWSKI
PAWEŁ MIKOŁAJ
ROŻDŻESTWIENSKI**



Okopy

ze zbiorów MZSiPBnB

jakby zostały zwęglone. U innych z gardła, nosa i uszu trysnęła krew, z ust sączyła się krwawa piana. Równocześnie ciekły tży (...) bolały oczy, pojawiały się mdłości i wymioty, a następnie bolesny kaszel i plucie krwią”. Bardziej domyślni spośród żołnierzy przykładali sobie do twarzy zmoczone szmaty, niektórzy wdrapywali się na drzewa lub dachy domostw. Z życiem uszli tylko ci,

na karabinach (...) zardzewiały”. W stronę nadciągających Niemców padły jedynie pojedyncze strzały. Sytuację uratowało rzucenie przeciw wojskom niemieckim świeżych oddziałów. Nie wiemy dokładnie, ilu żołnierzy poległo tego dnia w rejonie Bolimowa. Liczba zagazowanych Rosjan sięgnęła podobno 11 tys. Inne źródła podają, że straty rosyjskie przekroczyły 9 tysięcy. Chlor niósł

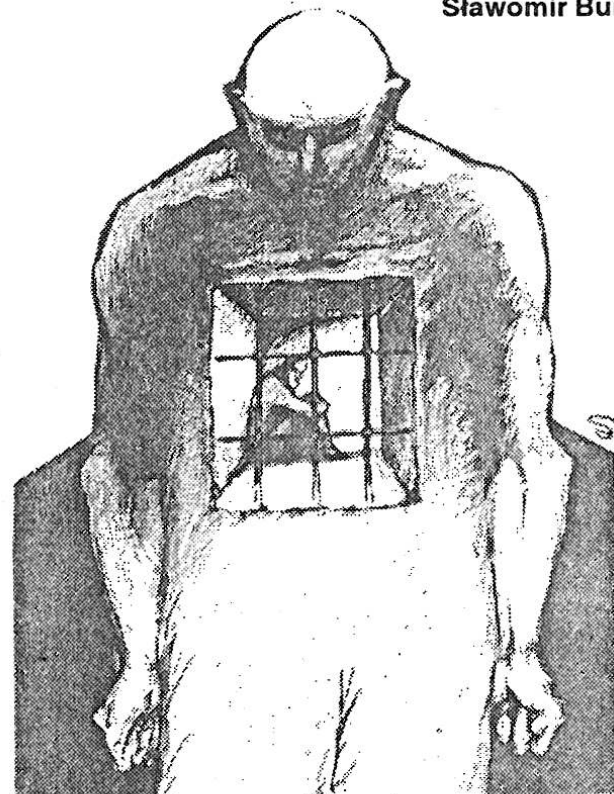
wiad z Januszem Rewińskim, a nie np. szefem miejskiego oddziału w/w organizacji stało się przyczyną szukania spisku. Ich zdaniem pismo powinno konsultować się z władzami PC w sprawie zawartości każdego kolejnego numeru. Tak bardzo chcieliby służyć radą i wieloletnim owočním doświadczeniem. Tymczasem Sąd odrzucił, niestety, te miłe propozycje, uznając widocznie, że nie jest naganne, jeśli gazeta pisze o wybitnych osobistościach życia publicznego.

Dziwi mnie jednak, że tak Im przeszkadza Rewiński. Przecież według różnych sondaży PPPP i PC uzyskują bardzo zbliżoną ilość mandatów (ok.9%). Z tym, że PC jest przecież w koalicji z „Ojcowizną” Romana Bartoszcze i resztkami Komitetów Obywatelskich, a więc tymi mandatami będzie się musiało podzielić. W tej sytuacji należałoby już teraz szukać parlamentarnych sojuszników, a nie wrogów, zwłaszcza, że chłopcy z PC też chyba piwa do zlewu nie wylewają.

I na koniec ciekawostka. W areszcie śledczym w Gdańsku odwiedził brata, brat bliźniak i wobec niewagi strażników pozostał „odsiedzieć” za tamtego. Ten piękny przykład miłości braterskiej przyta-

czam na wypadek, gdyby kiedyś sytuacja się odwróciła i Porozumienie Centrum zasiadło na ławie oskarżonych.

Sławomir Burzyński



Teoria spisku

W społeczeństwie naszym od lat główną koncepcją wyjaśniającą wszelkie zdarzenia społeczne i polityczne, jest tzw. teoria spisku. Według niej całe nasze życie społeczne jest wypadkową działania sił niezadowolonych z aktualnego stanu rzeczy i, tych które mogłyby akurat najczęściej zyskać.

Wychodząc z tego założenia nasze prowincjonalne Porozumienie Centrum posadziło na ławie oskarżonych Redaktora tygodnika „Ziemia Sochaczewska” oraz jego wydawcę. To, że gazeta przeprowadziła wy-

Czwartek 10.10**Program I**

8.00 Wiadomości poranne 8.10 Dzień dobry – mag. różności 9.10 Domowe przedszkole 9.35 Przyjemne z pożytecznym 10.00 „Wysokie napięcie” – ser. franc. 11.30 Po sześćdziesiątce – mag. 11.50 Wiadomości 12.00 Agroszkola 12.35 „Terra X: Sahara, raj utracony” – film dok. niem. 13.30 „Ekspedycja na dno morza” (6) – „Badacze morskich głębin” ser. dok. niem. 13.45 Zraniona planeta (1) „Życie na Ziemi” ser. dok. prod. węg. 14.00 Mieszkamy w Polsce. Na Śląsku 14.30 Zwierzęta świata – „Bezcenna przyroda”(4) „Albatrosy z Midway” (2) ser. ang. 15.05 „Piąty zmysł” film dok. 15.30 Przez lądy i morza. Miasta Nzabu 16.00 Kwant 17.15 Teleexpress 17.30 Telemuzak 18.10 Laboratorium – Samolotem bliżej 18.30 Film dok. 18.50 Magazyn Katolicki 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.05 „Wysokie napięcie”(4) ser. franc. 21.35 Pegaz 22.00 Studio wyborcze 23.05 Wiadomości wieczorne 23.30 BBC – World Service

Program II

7.30 Panorama 7.35 Rano 8.10 „Lebski Harry” – ser. franc. – ameryk. 8.35 Magazyn TV Śniadaniowej 9.00 „W labiryncie” – ser. TP 10.00 CNN 10.10 J.angielski (2) 16.30 Panorama 16.40 Powitanie 17.00 Giełda – mag. kupców i przemysłowców 17.30 „Cudowne lata”(49) – ser. USA 18.00 Program lokalny 18.30 Lokalny program wyborczy 19.00 Film dok. 19.30 J.francuski (2) 20.00 Studio Sport 21.00 Panorama 21.20 Sport 21.35 Publicystyka 22.00 Studio Teatralne Dwójki 23.30 Prog. roz. 24.00 Panorama

Piątek 11.10**Program I**

8.00 Wiadomości poranne 8.10 Dzień dobry 9.10 Domowe Przedszkole 9.35 Szkoła dla rodziców 10.00 „Rozkaz” (2-ost.) film fab. radz. 11.50 Wiadomości 12.00 Agroszkola 12.20 Agroszkola – Ekonomia dla rolnika 12.30 Chiny – „Krajobrazy i ludzie”(6) – „Hangczon – miasto nad Jeziorem Zachodnim” ser. węg. 13.10 EKO-Lego 13.40 Trudna historia – prog. dok. 14.10 Religie i Kościoły w Polsce 14.30 Na starcie 15.00 Telewizja Edukacyjna zaprasza 15.25 Film oświatowy 16.00 Studio 7 proponuje 16.15 Dla najmłodszych „Ciuchcia” 17.05 J.angielski dla dzieci(9) 17.15 Teleexpress 17.30 Klub dobrej księżki 18.00 Napoleon (6-ost.) – „Kapitulacja” ser. franc. 19.00 Reflex 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 19.50 Wyborcze ABC 20.05 „Miasteczko Twin Peaks” (24) ser. USA 20.55 ABC ekonomii 21.00 Polskie zoo 21.10 Zespół publicystyki „Zapis” przedstawia... 21.50 Film dok. 22.00 Studio wyborcze 23.05 Wiadomości wieczorne 23.25 Wiersze na dzień powszedni 23.30 Wielki koncert Phila Colinsa (3) 0.25 BBC – World Service

Program II

7.30 Panorama 7.35 Rano 8.10 „Lucky Luck” (6) – ser. USA 8.35 Magazyn TV Śniadaniowej 9.00 „W labiryncie” – ser. TP 10.00 CNN 10.10 J.angielski (32) 16.30 Panorama 16.40 Powitanie

TYDZIEŃ w telewizji**od 10.10 do 16.10**

17.00 Dookoła świata – W północnej Finlandii 17.30–21.00 Programy lokalne w tym 18.30 Lokalne programy wyborcze 21.00 Panorama 21.20 Sport 21.30 Publicystyka kulturalna 22.00 „Przygody dobrego wojaka Szwejka” ser. aust. 23.00 Obrazy, słowa dźwięk – prog. o sztuce 24.00 Panorama

Sobota 12.10**Program I**

7.30 Pogrom dnia 7.35 Wszystko o działce 8.00 Wiadomości poranne 8.10 Rynek Agro 8.40 Na zdrowie 9.00 Ziarno 9.25 „5–10–15” – prog. dla dzieci i młodzieży 10.50 J.angielski dla dzieci (10) 10.55 Kaliber '91 11.20 Telewizyjny Koncert Życzeń 11.50 Wiadomości 12.00 Z Polski rodem 12.40 My i świat 13.00 „Siódemka w jedynce” – franc. pr. sat. 14.00 Walt Disney przedstawia 15.15 Czas rodzin 15.45 Kto się boi szkoły 16.25 Film dok. 16.45 Publicystyka 17.15 Teleexpress 17.30 Z kamerą wśród zwierząt 18.00 Film fab. 19.00 Publicystyka 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.00 Polskie ZOO 20.15 „Tajna broń” – film USA 21.45 Sportowa sobota 22.00 Studio wyborcze 23.05 Wiadomości 23.30 „Konie Valdeza” – film fab. prod. franc.

Program II

7.30 Panorama 7.35 Bellona – wojsk. prog. publ. 8.05 „Ulca Sezamkowa” 9.00 Magazyn TV Śniadaniowej 9.35 Debiut '91 10.05 Tacy sami – prog. w jęz. migowym 10.10 Magazyn 102 10.25 Sonda 11.00 P.K.F. 11.10 Akademia Polskiego Filmu „Trzy kobiety” 13.00 Zwierzęta świata „Bezcenna przyroda” (4) ser. dok. ang. 13.30 Klub Yuppies – prog. dla młodzieży 14.00 Wzrokowa lista przebojów 14.40 Ekspres reporterów 15.10 Program dnia 15.20 Vademecum teatromana 16.00 „6 z 49” teleturniej 16.30 Panorama 16.40 „6 z 49” teleturniej 17.05 Film fabularny 18.00 Program lokalny 18.30 Lokalny program wyborczy 19.00 Film dok. 19.30 Malowane w Grenoble – relacja z pleneru malarskiego 20.00 Acis i Galatea – kantata B.F. Haendla 21.00 Panorama 21.20 Słowo na niedzielę 21.25 Bez znieczulenia 21.45 „Kennedy”(6) ser. USA 22.30 Klub Country 24.00 Panorama 0.05 Klub Country

Niedziela 13.10**Program I**

7.55 Program dnia 8.00 Tydzień 9.00 Teranek 10.25 J.angielski dla dzieci 10.30 „Al-Kibla” – kierunek na Mekkę(5), ser. hiszp. 11.00 „Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi” 11.25 Telewizyjny Koncert Życzeń 11.55 Żołnierz nieznan 12.20 Teatr dla dzieci „Wieża Babel” 13.05 Szkoła pod żaglami 13.25 Dzieje kultury polskiej 14.25 Jak wam się podoba 15.05 Telewizjer 15.30 W starym kinie: „Wolne dusze – melodramat prod USA z 1931 r. 17.15 Teleexpress 17.30 Film dok. 18.00 „Synowie

i córki” (2) ser. USA 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 „Uśmiechy szczęścia”(5) ser. USA 20.50 Sportowa niedziela 21.10 Kabaret Olgi Lipińskiej 22.00 Studio wyborcze 23.05 Wiadomości 23.25 7 dni – świat

Program II

7.55 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących) 8.30 Film dla niesłyszących: „Uśmiechy szczęścia”(5) – ser. USA 9.15 Magazyn TV śniadaniowej 10.00 CNN 10.10 Magazyn TV śniadaniowej 10.20 Programy lokalne 10.50 Magazyn przechodnia 11.00 Wspólnota w kulturze 11.30 „Dzień, w którym zmienił się Wszechświat”(3) ser. dok. ang. 12.15 Zwierzęta wokół nas: „Podaj łapę” 12.30 Program Wyborczy 13.10 100 pytań do... 13.50 Program muzyczny 14.10 Kino Familijne: „Daktari”(6) – ser. USA 15.10 Gość Dwójki 15.20 Magazyn 102 – Jestem za... 15.50 Za chwilę dalszy ciąg programu 16.20 Program dnia 16.30 Panorama 16.40 Rebusy – teleturniej 17.00 Studio Sport 18.00 Bliżej świata 19.00 Wydarzenie tygodnia 19.30 Galeria Dwójki – „Dziedzictwo” – reportaż z wystawy w warszawskiej Kordegardzie 20.00 Muzyka poważna 21.00 Panorama 21.20 „Niebo może zaccakać” – film USA 23.00 Kombi – recital zespołu cz.1 24.00 Panorama

Poniedziałek 14.10**Program I**

13.25 Wiadomości 13.35 J. francuski(7) – impresje franc. (w. oryg.) 14.15 J. niemiecki(4) – impresje niem. (w. oryg.) 14.50 J. ang.(4) – impresje ang. (w. oryg.) 15.30 Uniwersytet Nauczycielski 16.00 Studio 7 proponuje 16.15 LUZ – prog. nastolatków 17.15 Teleexpress 17.35 Rock – Expres 18.00 Sporty hit 18.10 Narody, kraje, wydarzenia 18.50 „Alf” ser. USA 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.05 Teatr TV A.Dumas „Kean”(1) reż. W.Adamczyk, wyk. J.Gajos, J.Szczepkowska, A.Romanowska, W.Kowalski 21.50 ABC ekonomii 22.00 Studio wyborcze 23.10 Wiadomości wieczorne 23.30 Wiersze na dzień powszedni 23.35 BBC – World Service

Program II

16.30 Dziennik „Dwójki” 16.40 Powitanie 17.00 Studio Sport 17.30 „Lekarz też człowiek” (6) ser. ang. 18.00 Prog. lokalny 18.30 Lokalne programy wyborcze 19.00 Ojczyzna – polszczyzna 19.20 Zapraszamy do „Dwójki” 19.30 J.niemiecki(3) 20.00 Pół godziny nowoczesności 20.30 Reportaż 21.00 Panorama 21.20 Sport 21.30 „Z dziejów parlamentaryzmu” – Siła prezydenta 21.50 „Marie w błękitnym mundurze”(6) „Waska deska” – ser. franc. 23.10 Teleklinik dr A.Kaspirowskiego 24.00 Panorama

Wtorek 15.10**Program I**

8.00 Wiadomości poranne 8.10 Dzień dobry – poranny mag. różności 9.10 Domowe przedszkole 9.35 To się może przydać 10.00 Wielka miłość Balzaka(3) ser. TP 11.50 Wiadomości 12.00 Agroszkola 12.20 Agroszkola 12.30 Świat chemii – pomiary to podstawa chemii – ser. dok. USA 13.00 Fizyka – O pomiarach ciepła i temperatury 13.30 Chemia – Wiązania chemiczne w cząsteczkach 14.00 Śwadołkowie przeszłości – Dzień tęczy 15.05 Telekomputer 15.25 SEZAM – mag. 15.50 Klub Midi 16.00 Studio 7 proponuje 16.15 Dla dzieci: Tik-Tak 16.45 Kino Tik-Taka: „Bumsy” – ser. 17.05 J.angielski dla dzieci 17.15 Teleexpress 17.30 Film dok. 18.00 Piłkarska kadra czeka 18.10 W Sejmie i Senacie 18.30 „Królik Bugs” – ser. anim. 18.55 Wywiad tygodnia 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.05 „Czas szałowców” film fab. czechosłow. 21.55 ABC ekonomii 22.00 Studio wyborcze 23.10 Wiadomości wieczorne 23.35 BBC – World Service

Program II

7.30 Panorama 7.35 Rano 8.10 „Denver – ostatni dinozaur” 8.35 Magazyn TV śniadaniowej 9.00 „W labiryncie” serial TP 10.00 CNN 10.00 J.francuski(3) 16.30 Panorama 16.40 Powitanie 17.00 Przegląd Kronik Filmowych 17.30 „Pod wspólnym dachem”(15) „Marabut” ser. franc. 18.00 Program lokalny 18.30 Lokalne programy wyborcze 19.00 Ciebie, Boga, Wystawiamy 19.30 J.angielski(3) 20.00 Publicystyka kulturalna 21.00 Panorama 21.20 Sport 21.30 Publicystyka kulturalna 22.00 Lorca – śmierć poety(3) ser. prod. hisz. 23.00 Non stop kolor 24.00 Panorama

Sroda 16.10**Program I**

8.00 Wiadomości poranne 8.10 Dzień dobry – poranny mag. różności 9.10 Domowe przedszkole 9.35 Giełda pracy – giełda szans 10.00 „Dynastia” – ser. USA 11.50 Wiadomości 12.00 Agroszkola 12.30 Teatr Telewizji „Antygona” reż. J.Gruza 13.45 Sztuka szczęścia – mag. o sztuce 15.30 Uniwersytet Nauczycielski 16.00 Studio 7 proponuje 16.15 Trzy, cztery... start 16.55 Studio Sport Polska – Irlandia (transmisja z eliminacji M.E. w piłce nożnej) w przerwie ok. 17.45 Teleexpress 19.00 Zielona linia 19.15 Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.05 „Dynastia”(105) ser. USA 20.50 ABC ekonomii 21.05 Inne kino – mag. J.Kapuścińskiego 22.00 Studio wyborcze 23.10 Wiadomości wieczorne 23.35 BBC – World Service

Program II

7.30 Panorama 7.35 Rano 8.10 „Ulysses” – ser. anim. 8.35 Magazyn TV śniadaniowej 9.00 „W labiryncie” – ser. TP 10.00 CNN 10.10 J.niemiecki(3) 16.30 Panorama 16.40 Powitanie 17.00 Ekostres 17.30 „M.A.S.H.” – ser. USA 18.00 Program lokalny 18.30 Lokalne programy wyborcze 19.00 Publicystyka 19.30 J.angielski(33) 20.00 Reduta 21.00 Panorama 21.20 Sport 21.30 „Twarza w twarz” cz.2 – ser. szwedzki 23.10 Telewizja nocą 24.00 Panorama

SOCHACZEW

70 LAT TEMU

30 września 1921 r. po raz pierwszy w niepodległej Rzeczypospolitej przeprowadzono powszechny spis ludności. Wyniki tego spisu zostały w ciągu kilku następnych lat opracowane i opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny. W materiałach wydanych wówczas przez GUS można znaleźć wiele ciekawych informacji dotyczących również Sochaczewa oraz gmin powiatu sochaczewskiego. Są to między innymi dane dotyczące ludności Sochaczewa, jej struktury narodowościowej i wyznaniowej. Identyfikacyjnego typu informacje dotyczą gmin ówczesnego powiatu sochaczewskiego. Według stanu na 30.09.1921 r. ludność Sochaczewa wynosiła 5070 mieszkańców (obecnie ok. 38000 mieszkańców). Dla porównania liczba ludności kilku sąsiadujących z Sochaczewem miast kształtowała się następująco: Błonie – 5337 mieszkańców, Gąbin – 5777, Łowicz – 15807, Mszczonów – 5014, Skierniewice – 15265, Żyrardów – 21336. Jak widać Sochaczew pod względem liczby ludności znajdował się na przedostatnim miejscu. Było kilka przyczyn takiego stanu rzeczy. W końcu XIX wieku miasto znalazło się w stadium stagnacji. Powiat sochaczewski odczuł dotkliwie lata kryzysu agrarnego. Z tego względu, że rolnictwo, a szczególnie uprawa zbóż stanowiły podstawowe źródło utrzymania się ludności nie tylko powiatu ale i samego miasta Sochaczewa, obniżka cen związana z kryzysem w rolnictwie odbiła się bardzo niekorzystnie na poziomie materialnym jego mieszkańców. Czynnikiem, który w niemałym stopniu hamował rozwój miasta był brak kolei. Linia kolejowa przechodząca przez Sochaczew, a łącząca Warszawę z Łodzią i Kaliszem została zbudowana dopiero w 1903 r., podczas gdy sąsiednie miasta – Łowicz, Skierniewice, Żyrardów korzystały z dobrodziejstw kolei już od lat 40-tych XIX stulecia. Zasadniczą jednak przyczyną słabego Sochaczewa stanowił brak przemysłu. Na początku lat 70-tych XIX wieku były w naszym mieście 2 małe garbarnie, 2 olejarnie i 1 fabryka octu zatrudniające łącznie zaledwie 10 robotników. Oprócz tego wymieniana się jeszcze 3 młyny. W latach 90-tych istnieje już tylko 1 mała garbarnia. Według oficjalnego wykazu z 1913 r. przemysł w Sochaczewie reprezentowany był przez wytwórnictwo kaffi Urbańskiego, zakład tkacki Goldkranda, 2 zakłady szewskie – Blocha i Troickiego, olejarnię Eismana oraz powstałą w 1902 r. mleczarnię „Spójnia” założoną przez okoliczne dwory i będącą największym zakładem przemysłowym w Sochaczewie na początku XX wieku. Mleczarnia, której głównym udziałowcem był Stanisław Grzegorzewicz, wyrabiała masło i sery sprzedawane we własnym kantorze w Warszawie. Jako jedyny zakład w Sochaczewie miała ona niewielką maszynę parową i zatrudniała 10 pracowników.

I wojna światowa zadała miastu znajdującemu się w nie najlepszej sytuacji gospodarczej następny cios, powodując wiele zniszczeń i strat. Od grudnia 1914 r. do lipca 1915 r. Sochaczew był terenem zaciętych walk pozycyjnych na linii frontu niemiecko-rosyjskiego prze-

chodzącego wzdłuż rzek Bzury i Rawki. Miasto znajdujące się w samym środku wojennego piekła kilkakrotnie przechodziło z rąk do rąk walczących ze sobą stron. Wiele domów i zabytkowych budowli zamieniło się w ruiny. W gruzach znalazły się kościoły, kramnice, zabudowania wokół rynku. Większość mieszkańców opuściła miasto. Garstka osób, która nie chciała rozstać się ze swoim dobytkiem, tułała się po piwnicach rozbitych domów. Zniszczenia Sochaczewa w czasie I wojny światowej sięgały 37,8 % ogólnej wartości budowy. Dla porównania, Kalisz zbombardowany przez

dów. Ze strukturą narodowościową wiązała się też ściśle struktura wyznaniowa ludności. Procent ludności wyznania mojżeszowego był jeszcze wyższy i dla Sochaczewa wynosił 47,7% (największy spośród wszystkich wymienionych wyżej miast). Dowodzi to, że część ludności żydowskiej uległa procesowi asymilacji, podając w czasie spisu za swoją narodowość – narodowość polską, pozostając równocześnie przy swojej tradycyjnej wierze. Żydzi osiedlali się w Sochaczewie od czasów średniowiecza. Dopiero jednak od drugiej połowy XVIIw. liczba ludności żydowskiej rosła znacznie szyb-



Południowo – zachodnia strona rynku sochaczewskiego. Zdjęcie z lat międzywojennych

fot. ze zbiorów MZSiPBnB

Niemców, uważany powszechnie za najbardziej zniszczone miasto na ziemiach polskich w czasie tej wojny, zburzony był w 20,7 %. Ogrom zniszczeń i strat Sochaczewa poświadczają dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców miasta przed i po I wojnie światowej. O ile w 1911 r. Sochaczew liczył 6864 mieszkańców, to jak wiemy spis przeprowadzony w 1921 r. wykazał ich tylko 5070. Liczba mieszkańców Sochaczewa w 1921 r. była niższa niż w 1872 r. kiedy to miasto zasiedlały 5184 osoby.

W porównaniu z innymi blisko położonymi miastami Sochaczew wyróżnia się specyficzną strukturą narodowościową i wyznaniową. Otóż na 5070 mieszkańców, 1981 (ok.39,1%) było narodowości żydowskiej. W Błoniu procent ten wynosił 8,6, w Gąbinie 41,1, w Łowiczu 26,4, w Mszczonowie 19,7, w Skierniewicach 25,2 i w Żyrardowie 7,6. Obok Gąbina Sochaczew był miastem skupiającym procentowo największą liczbę Ży-

kiej niż chrześcijańskiej. W 1765 r. Żydzi stanowili już ponad połowę mieszkańców Sochaczewa. W 1793 r. Sochaczew zajęli Prusacy. Rozesłali oni do zajętych wódy przez siebie miast urzędowe ankiety.

Dowiadujemy się z niej, że Sochaczew miał w tym czasie 1152 mieszkańców, w tym 997 Żydów, co stanowiło 86% ogółu ludności miasta. W XIX wieku liczba Żydów w Sochaczewie rosła wolniej niż Polaków. Stanowili oni jednak przez ten cały czas ponad połowę mieszkańców naszego grodu. W latach I wojny światowej nastąpił znaczny ubytek ludności żydowskiej. Był on większy niż ludności polskiej i wynosił ok. 1,3 tys. osób, czyli aż 40%. Wielu Żydów którzy opuścili wówczas Sochaczew, po zakończeniu wojny nie wróciło do zrujnowanego miasta, osiedlając się w innych, mniej zniszczonych ośrodkach.

W 1921 r. w skład powiatu sochaczewskiego wchodziło 10 gmin – Choda-

ków, Głusk, Iłów, Kampinos, Kozłów Biskupi, Łazy, Młodzieszyn, Rybno, Szymonów, Tułowice. Najbardziej ludną z nich była gmina Iłów. Spośród innych wyróżniała się ona również strukturą narodowościową i wyznaniową. Na 8893 mieszkańców gminy Iłów, 1760 podało narodowość niemiecką (19,8% ogółu mieszkańców gminy). Procent ludności ewangelickiej zamieszkującej tą gminę wynosił 21,8%. Znaczny odsetek ludności niemieckiej zasiedlał również gminy Tułowice i Głusk, leżące podobnie jak gmina Iłów w pasie położonym nad Wisłą. Był to wynik planowej, prowadzonej, od XVIII wieku kolonizacji tzw. „holenderskiej”. Koloniści wbrew swej nazwie nie wywodzili się z Holandii, lecz głównie z południowo-zachodnich Niemiec Osiedlano ich przede wszystkim na niezagospodarowanych terenach nad Wisłą, okresowo zalewanych przez rzekę. Już w 1775 r. powstała w Iłowie parafia ewangelicko-augsburska. Następne fale

osadników niemieckich przybywały na tereny nadwiślańskie w XIX wieku. Koloniści niemieccy mieszkający na terenie gmin Iłów, Tułowice i Głusk zajmowali się głównie rolnictwem prowadząc duże i średniej wielkości gospodarstwa.

Stopień asymilacji kolonistów ewangelickich zamieszkujących tereny nad Wisłą był stosunkowo niski. W gminie Iłów w 1921 r, na 1941 osób wyznania ewangelickiego 1760 (czyli 90%) uważało się za Niemców. Było to wynikiem ich odrębności wyznaniowej, językowej i kulturowej.

Dane spisu powszechnego z 1921 r. ukazują nam duże zróżnicowanie narodowościowe i wyznaniowe mieszkańców Sochaczewa i jego powiatu. Miasto nasze, to sprzed 70 lat, pod względem stosunków demograficznych różniło się zasadniczo od tego, które znamy obecnie na codzień.

Leszek Nawrocki

Księgarnia

na Wąskiej

W poprzednim numerze „Ziemi Sochaczewskiej” w rubryce „dzwonili do nas”, jeden z czytelników narzekał na zbyt długie i częste, jego zdaniem, przerwy w pracy księgarni na ul. Wąskiej. Reakcja była natychmiastowa.

Już w czwartek zjawiała się w redakcji p. Hanna Kalinowska – Kierownik Księgarni – z wyjaśnieniami. Zdecydowanie zaprzeczyła podanej telefonicznie informacji twierdząc, że owszem, mogło się to zdarzyć, ale dużo wcześniej, wówczas gdy przejmowała kierownictwo od poprzednika. Dziś księgarnia czynna jest codziennie od 10.00 do 18.00 i pracuje we wszystkie soboty. Chociaż warunki są ciężkie. Minimalna, bo tylko dwuosobowa obsada (łącznie z kierownikiem) nie pozwala roz-

szerzyć działalności i utrudnia pracę codzienną. Choćby przyjęcie towaru, nie mówiąc już o wyjazdach po książki do Łodzi. I to wszystko za pensję 1–1,2 mln złotych przy obrotach, które np. w ostatnim miesiącu wynosiły 120 milionów. Pomimo przeszkód księgarnia się rozwija. Zmienił się wystrój wnętrza, poprawiło znacznie zaopatrzenie. Kierowniczka szuka również szerszy w rozszerzaniu asortymentu.

Pani Kalinowska jest rozgorączkowaną. Ma żal. Tyle starań, a tu nagle taki telefon. Podejrzewa nawet jakąś zorganizowaną akcję przeciwko księgarni. Sugeruje, że chcą odebrać im lokal, na który w ubiegłym roku był przetarg. Zamożnych chętnych było kilku. Księgarnia byłaby niechybnie przegrana, gdyby nie decyzja właściciela – PGKiM, który postanowił, że pozostanie, i chwala mu za to.

Nikt nie wie, jak długo to potrwa? Jest nadzieja, że

władze nie pozwolą na upadek tej ważnej placówki. Choć nie jestem jednak optymistą, bo mam jeszcze w pamięci to, jak dopuszczano do likwidacji, wszystkich sochaczewskich kin.

(sb)

Sprawa cmentarza

Wyjaśniła się sprawa cmentarza żołnierzy niemieckich z II wojny światowej przy ulicy 600-lecia. Czytelniczka dzwoniła do nas, że ktoś chce tam postawić pawilon. Wiadomość okazała się nieprawdziwa. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w Urzędzie Miasta, prowadzone tam prace wiążą się z niezbędnymi przeróbkami sieci wodociągowej. Mamy cichą nadzieję, że w przypadku wykopania jakiś szczątków żołnierzy zostaną one pochowane z godnością.

PMR

Refleksje zmotoryzowanego

Dzień 28 września był bardzo trudnym dniem dla zmotoryzowanych, jak również wielu stacji paliw. Dzień wcześniej zapowiadano wzrost cen. Do przewidzenia było, że po paliwo ustawią się długie kolejki. Tak było faktycznie. Wydaje mi się, że wcześniejsze ogłoszenie podwyżki cen jest błędem. Odwiedzając kilka stacji stwierdziłem katastrofalne przygotowanie się CPN-u (...). Wielu kierowców twierdziło, że agenci po zgromadzeniu paliwa nie prowadzą sprzedaży, czekając na wyższe ceny (...).

Wiele stacji paliw było budowanych dawno temu i zbiorniki dostosowano do ak-

tualnych czasów. Z biegiem lat wzrosła ilość pojazdów i pojemność okazała się zbyt mała.

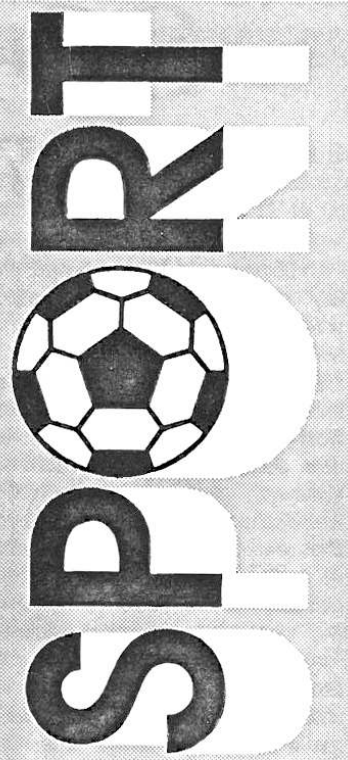
Kierowcy nie zawsze mogą się więc zatankować. Przykładem może być stacja CPN przy ul. Warszawskiej i wiele innych. Paliwa po prostu nie było. Na terenie Sochaczewa sytuację ratowała prywatna stacja przy ulicy Gwardyjskiej (za wiaduktem). Choć kolejki były od rana do wieczora olbrzymie, dla nikogo paliwa nie zabrakło. Świadczy to o poważnym traktowaniu kierowców. Mogli stację zamknąć i czekać na wyższy zarobek po nowych cenach. Choć na pracownikach było widać wielkie zmęczenie, obsługiwali jednak sprawnie i kulturalnie. Słowa podziękowania należą się im w tym miejscu za zgromadzenie odpowiedniej ilości, które było prawie zawsze sprzedawane po niższych cenach od cen CPN-u. Na podkreślenia zasługuje przy okazji bardzo dobra jakość paliwa. Kierownik stacji – Wiesław Szlejer

stwierdził, że wiele dostaw jest zagranicznych, a więc paliwo jest o wyższej liczbie oktynowej niż krajowe. Ostatnia dostawa etyliny żółtej miała 96,6 oktana.

Wracając do tematu bardzo długich kolejek zastanawiam się nad ludzką głupotą. Co drugi kierowca stawał przed pojazdem różnego rodzaju pojemniki. Cena etyliny wzrastała o 200 zł. Na 30 litrach każdy zaoszczędził więc na jedno piwo. Niektórzy czekali w kolejce ponad 2 godziny. Czy było warto tracić cenny czas? Zastanówmy się, czy warto w przyszłości stać w długich kolejkach, tracąc cenny czas i pieniądze.

P.S. Ja po paliwo do stacji za wiaduktem pojechałem w niedzielę. Nie było kolejki. Za 10 litrów zapłaciłem równo 50 tysięcy i bardzo zadowolony wróciłem do domu, kupując po drodze butelkę piwa.

Zmotoryzowany



Piłka nożna

● Wysokie zwycięstwo 10:0 odnieśli piłkarze Orkanu w spotkaniu z Pogonią Bełchów. Pięć bramek uzyskał Andrzej Grzybowski, a po jednej: Borowski, Wrzesiński, Babulewicz, Wróblewski i Ambroży.

Zwycięski zespół grał w składzie: Orliński, (Frank) Minczenok (Zagajewski) Wrzesiński, Ambroży, Stolarski, Bryński, (Wróblewski) Babulewicz, Pazgrat, Borowski, Grzybowski i Paradowski.

Klasa okręgowa

1. Klucz Konopnica	13:1	17:6
2. Orkan Sochaczew	12:2	40:13
3. Eden Rogów	11:3	19:9

● Dwa cenne zwycięstwa odnieśli trampkarze starsi Orkanu. Wygrali oni na własnym boisku z Wisłą Płock 2:0, po bramkach Sławomiera Sabalskiego i Roberta Zatorskiego. W niedzielę w meczu wyjazdowym wygrali w Słupcy z miejscową Pogonią 3:0 a bramki zdobyli: Paweł Kowalczyk, Daniel Łukaszyk, Daniel Gańko.

Nie powiódł się kolejny występ ich starszych kolegów. Ulegli ono Pogoni Słupca 2:5 uzyskując bramki po strzałach Chudzyńskiego i Kaszy.

● W lidze wojewódzkiej trampkarzy młodszych Orkan pokonał Widok II Skierniewice 4:0. Bramki padły po strzałach Sławomira Woźnickiego (2), Piotra Adamczewskiego i Łukasza Woźniaka.

● W lidze wojewódzkiej młodzików Orkan pokonał Widok Skierniewice 4:1; bramki: Jakub Sobolewski (2), Marcin

FOTO EXPRESS

ul. Żeromskiego 12

– Prace amatorskie
cz–białe i kolorowe
– Video –filmowanie

(ZS-106)

Kryterium kolarskie zakończone

Stu osiemdziesięciu kolarzy z 17 klubów stanęło na starcie kolarskiego kryterium, kończącego oficjalnie szosowy sezon w Makroregionie Centralnym.

W kategorii młodzików zwyciężył Tomasz Lisowski z Włókniarza Kalisz.

W grupie juniorów młodszych najszybciej finiszował Wojciech Drabik z warszawskiej Legii, a Robert Nowak ze Skierniewic odniósł zwycięstwo w kategorii juniorów.

W najciekawszym wyścigu seniorów – mieli oni do pokonania 40 okrążeń o łącznej długości 52 km, ogromną klasę zademonstrował zawodnik

Gryfa Szczecin – Przemysław Mikołajczyk. Uciekł on stawce zawodników, i został absolutnym zwycięzcą. Na drugim miejscu Dariusz Bigos z Łódzkiego Orła. Trzecim był reprezentant Startu Skierniewice Grzegorz Krejner.

Impreza cieszyła się ogromnym zainteresowaniem publiczności, była bardzo dobrze zorganizowana dzięki ogromnej pracy włożonej przez panów Zdzisława Kalińskiego i Macieja Stawickiego.



Cempel i Jarosław Smotarski.

● W meczu o mistrzostwo klasy A „Promyk” Nowa Such pokonał Błękitnych Korytów 3:1.

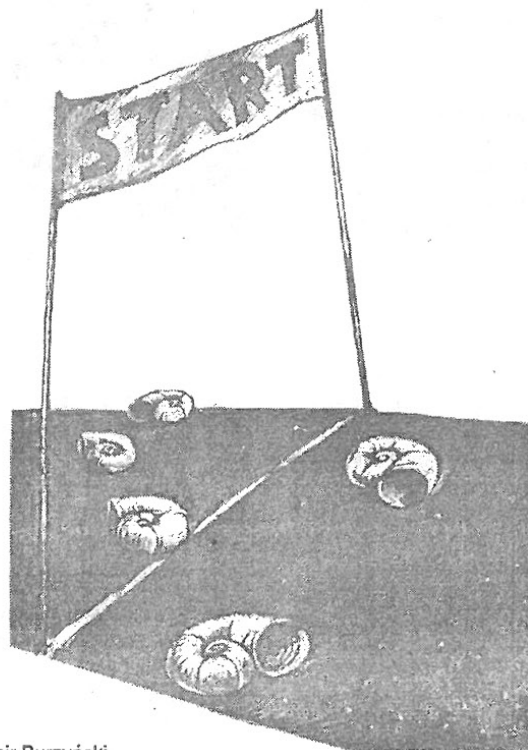
● W towarzyskim meczu rozegranym w Brzozowie, TKKF Energomontaż – Północ, zremisował 3:3 z Unią. Bramki dla TKKF zdobyli Dariusz Kołasiński (2) i Sławomir Trojanowski.

● W spotkaniu wojewódzkiej ligi juniorów starszych Bzura przegrała z zespołem Vis-Unia Skierniewice 0:3.

● Dziewięć ekip stanęło na starcie mistrzostw rejonu Sochaczew szkół podstawowych. I miejsce wywalczyli przedstawiciele SP nr 4 (opiekun Michał Pszczółkowski) przed rewelacyjnym zespołem z SP w Paprotni (Ewa Dzikowska), III miejsce dla szkoły z Kozłowa Biskupiego (Dariusz Fabiszewski).

Sylwester Rożdżestwieński

Klub motocyklowy „Szarak” zaprasza wszystkich sympatyków sportu motocyklowego na Mistrzostwa strefy centralnej z udziałem zawodników zagranicznych. Początek zawodów – w sobotę 12.10.91 o godz. 13.00.



rys. Sławomir Burzyński

Szachy

W sobotę i niedzielę drużyna „Boryszew” Sochaczew rozegrała kolejne mecze o Drużynowe Mistrzostwo Województwa w szachach.

W sobotę odbył się mecz „Boryszew” – „Unia” I Skierniewice zakończony zwycięstwem gości 4:2, natomiast w niedzielę 6.10.91 drużyna „Boryszew” spotkała się w Mszczonowie z drużyną M.O.K. Mszczonów II wygrywając to spotkanie 4:2.

Na półmetku rozgrywek tabela przedstawia się następująco:

1. MOK Mszczonów I	20
2. „Unia” I Skierniewice	18
3. „Boryszew” Sochaczew	17,5
4. „Unia” II Skierniewice	16
5. „Caissa” Rawa Mazowiecka	11
6. MOK Mszczonów II	8

Następne spotkanie drużyna „Boryszew” rozegra w Rawie Maz. 13.10.1991 r.

Stanisław Osiecki

Sponsor na boisku Bzury !

Po zaciętym meczu z sąsiadem w tabeli Bzura zremisowała z silną drużyną Kutnowianki 1:1. Był to trudny mecz dla naszej drużyny, tym bardziej, że musiała grać bez odsuniętych za kartki – stopera Romana Celedy (czerwona w poprzednim meczu) i środkowego napastnika – Piotra Zalejskiego (za trzy żółte).

Po bezbramkowej I połowie, nasi zawodnicy przyspieszyli grę i w 11 minucie po przerwie Andrzej Brzeziński dobił strzał Piotra Sztochaja.

Bzura objęła prowadzenie, a strzelec bramki uhonorowany został nagrodą w wysokości 200 tys złotych ufundowaną przez jednego z kibiców.

16 minut później błąd obrony przy ustawieniu muru i po rzucie wolnym goście wyrównali na 1:1.

Sylwester Rożdżestwieński, nasz kolega redakcyjny prowadzący społecznie spikerkę zapowiedział, chwilę później, że sponsor wyłożył kolejne 200 tys dla strzelca bramki dla Bzury, ale te pie-

niądze wróciły do kieszeni właściciela.

Zespół Bzury wystąpił w składzie: Basiak, Słonimski, Sztochaj, Pawlak, Szajewski, Kowalski, Kunicki, Szypszak, Szymański, Brzeziński i Połec.

Następny mecz Bzura rozegra w niedzielę w Żychlinie.

Czołówka tabeli

klasy międzyokręgowej

1. Wisła II Płock	17:3	19:5
2. Stal Kutno	14:6	16:9
3. Bzura Chodaków	13:7	22:17
4. Kutnowianka	12:8	18:12
5. Vis-Unia Skierniewice	12:8	20:15

Judo

Trwa dobra passa Rafała Kicki, który walczy z starszymi zawodnikami.

W eliminacjach ogólnopolskiego turnieju kwalifikacyjnego juniorów młodszego rozgrywanych w minioną sobotę w Łodzi, Rafał Kicka będący jeszcze młodzikiem zajął III miejsce i pewnie awansował do finału turnieju ogólnopolskiego, który rozegrany zostanie w Jaroci-

H O R O S K O P

Baran(21.03–19.04)

Potrzebujesz teraz przebywać wśród ludzi. Nie zamartwiaj się. Zmiana sytuacji życiowej przyniesie za sobą korzystne w perspektywie plany. Rozejrzyj się za nową pracą, dbaj o siebie. Będzie dobrze. 13 października ważnym dniem.

Byk(20.04–20.05)

Twoje usposobienie daje znać o sobie. Bądź zdecydowany, wykaż większą swobodę i działanie. Pomocną może okazać się osoba spod znaku Strzelca. Ważna data – 21 października. W miłości nareszcie coś nowego!

Bliznięta(21.05–20.06)

Nie poświęcaj innym aż tyle uwagi. Czas zająć się domem i sprawami rodzinnymi. Niezbyt korzystny środek miesiąca, ale za to końcówka pomyślna. Ważna uroczystość w najbliższym otoczeniu.

Rak(21.06–22.07)

Pora zmienić styl życia. Przed Tobą ważne zadanie wymagające trzeźwego spojrzenia. Od Ciebie tylko zależeć będzie pomyślność tych działań. W pracy małe zamieszanie – 19 ważnym dniem. W domu – cicha przystań.

Lew(23.07–22.08)

Nadchodzą wreszcie lepsze czasy dla Ciebie. Zadbaj o kondycję psychiczną. Plany urlopowe odłóż jednak na listopad. Zwariowany okres w domu wkrótce się skończy. W życiu prywatnym bardzo miłe perspektywy. Może nawet ślub? Decyzję podejmij Ty!

Panna(23.08–22.09)

Skupisz się na sprawach zawodowych, choć nie bardzo Ci się chce. Nowa sytuacja w pracy spełni Twoje oczekiwania, ale trzeba wzmoczyć wysiłek. Dobre prognozy finansowe. W miłości piękne dni. Nie oczekuj jednak zbyt wiele, ciesz się tym, co niesie życie.

Waga(23.09–22.10)

Ciąg pomyślności jeszcze trwa, dopiero końcówka miesiąca kiepska. 16 października będzie ważnym dniem. Dużo spotkań towarzyskich. Istotne zmiany w pracy, ale wiele zależy od Twoich starań.

Skorpion(23.10–21.11)

Kontakty towarzyskie odłóż na boczny tor. Parę zaważonych spraw wyprowadzić trzeba szybko na prostą. Brak pieniędzy odczuwać będziesz, niestety, jeszcze jakiś czas. Dopiero dalsze perspektywy są obiecujące.

Strzelec(22.11–21.12)

Znów myślisz o podróży. Jeśli już musisz, najlepiej zrób to z bliską Ci osobą. Szczególnie pomyślne dni w środku miesiąca. Sukces w pracy. Koniec października pod znakiem słodkiej miłości.

Koziorożec(22.12–19.01)

Zbyt „zabawowych” osób naprawdę musisz unikać. Teraz potrzeba Ci spokoju i równowagi ducha, aby doprowadzić wszystko do szczęśliwego końca. Przecież nie zadowolisz się byle czym! Od 27 października do końca miesiąca bądź szczególnie rozważny. Pomyśl o kondycji fizycznej! Warto.

Wodnik(20.01–18.02)

Nie spodziewasz się nawet, jak bardzo ruchliwy czas przed Tobą. Wiele spotkań towarzyskich! Odczujesz dużo sympatii wokół siebie. Problemy finansowe uda Ci się teraz rozwiązać. Postaw na swoje wdzięki.

Ryby(19.02–20.03)

Duże zmiany w Twoim życiu, ale nie zdołasz zadowolić wszystkich. Pilnuj więc spraw finansowych. Są dla Ciebie szczególnie ważne w tym okresie. Dowód sympatii od bardzo bliskiej Ci osoby zaspokoi Twoje uczucia.

Niezależna HISTORIA Sochaczewa

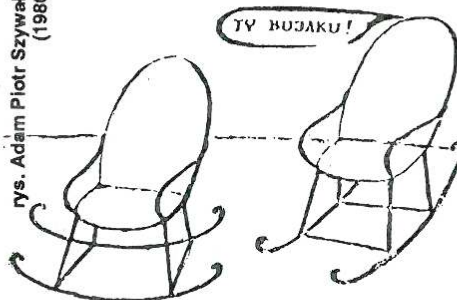
odc.6 „Rozwój przemysłu”

Początkowo mieliśmy w Sochaczewie spokój i ciszę, bo niewielkie zakłady rzemieślnicze mieściły się w kamienicach, dopiero później budujące się zakłady przemysłowe zaczęły doskwierać mieszkańcom. Przez wieki szewcy szyli buty, stolarze obrabiali drewno, ceglarnie produkowały cegły i jakoś to szło. Dopiero na początku naszego wieku komuś spodobały się nadbrzeża Bzury i tu postanowił wybudować fabryki. Powstała wtedy fabrykę w Boryszewie, a w niewiele lat później w Chodakowie oglądać możemy w prawie niezmiennym stanie do dziś. Boryszew, jak wiemy, specjalizuje się w produkcji pokojowej, wyrabiając mydło o wdzięcznej nazwie Trotyl. Z innych specjalistów wymieńmy świece (ale dymne) proch i granaty. W Chemitexie niezmiennie od 1928 r. z celulozy wyciąga się cienkie nitki. Ostatnio w całej fabryce robi się cienko. Oba zakłady zaopatrują okolicznych mieszkańców w substancje chemiczne, które są niezbędne dla wyzerpanych komunizmem organizmów. Tymi substancjami są: siarka, tlenek siarki, fenole i inne świństwa. Fabryki są poniekąd także pewną atrakcją turystyczną, ponieważ pozwalają turystom dokładniej zorientować się gdzie są. Jeżeli jadąc samochodem zacząć czuć dziwne, upajające zapachy znak to, że już niedaleko do przemysłowego miasta Sochaczewa.

Następny odcinek: Muzułmanie



rys. Adam Piotr Szywała (1986)

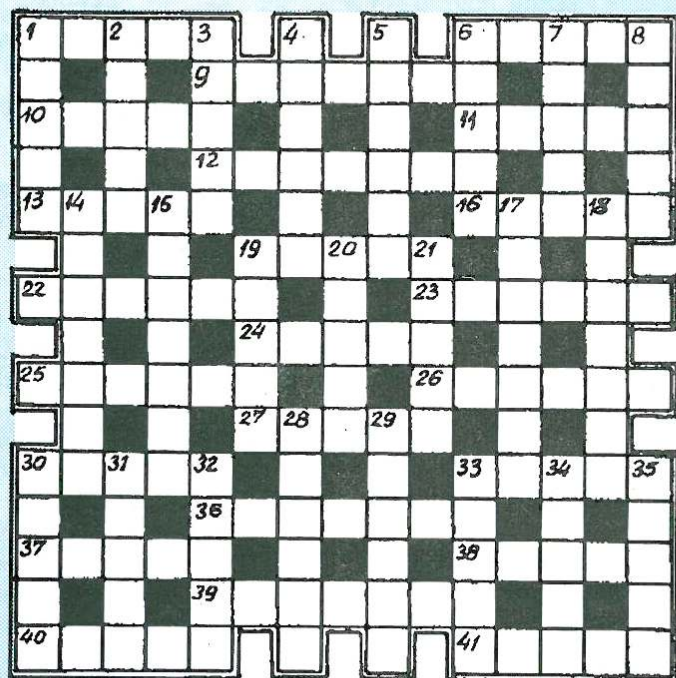


Cenzor argumentował:

art.2 pkt.1, 6 ustawy – zagrożenie bezpieczeństwu państwa – propagowanie ruchu oporu przeciwstawiającego się władzy państwowej, godzenie w podstawy ładu społecznego i porządku prawnego, lansowanie idei kreowanych przez ośrodki dywersji politycznej, poprzez propagowanie działalności

jednego z przywódców opozycji politycznej w Polsce. Ponieważ działalność polityczna tego przywódcy opozycji jest nielegalna, propagowanie tej działalności stanowi pochwałę przestępstwa.

KRZYŻÓWKA Nr 14



Poziomo:

1 – pasmo górskie w Beskidzie Wysokim, 6 – lasso, 9 – stado owiec lub kozic, 10 – związek powstały w wyniku reakcji alkoholu z kwasami, 11 – wodzi kurczęta, 12 –

przyłączenie siłą, 13 – były prezydent Argentyny, 16 – dawniej, majątki ziemskie, 19 – schorzenie stawu skokowego u konia, 22 – akt prawny, 23 – choroba skóry, 24 – pracownik portowy, 25 – materiał pozostały po rozbiórce, 26 – guzdrafa, grzebala, 27 – np.Aida, Halka, 30 – ukraińskie imię męskie, 33 – np.Alabama, Floryda, Utah, 36 – odzienie, 37 – samica konia, 38 – kojarzy się z Ariadną, 39 – rodzaj ściegu, 40 – imię męskie, 41 – może być hipnotyczny

Pionowo:

1 – następcą „Prymasa 1000-lęcia”, 2 – wirmik, 3 – część telewizora, 4 – maść konia, 5 – port czarnomorski w ZSRR, 6 – burmistrz w Hiszpanii, 7 – skupisko kwiatów w ogrodzie o kształcie owalnym, 8 – jezioro w Afryce, 14 – wyjazd, emigracja – w języku greckim (fonetycznie), 15 – gliniany, dęty instrument muzyczny, 17 – roślina tworząca gęste zarośla w wodach, 18 – okres postu u mahometan, 19 – opera Rimskiego Korsakowa, 20 – marynaty w occie z korzeniami, 21 – cieplica, 28 – oracja, pouczenie, 29 – odmiana jabłoni, 30 – piewca Podhala, 31 – bita droga, 32 – kiedy babcia stała na balkonie, to dziadek grał jej na tym instrumencie, 33 – jemu przewodzi Stelmachowski, 34 – dychawica, 35 – najwybitniejszy poeta irlandzki (1856–1939)

Rozwiązanie krzyżówki należy nadsyłać w terminie 10 dni na adres Redakcji. Za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki rozlosowana zostanie nagroda książkowa. Wkrótce miła niespodzianka dla wygrywających.

Rozwiązanie krzyżówki z nr.31

Poziomo: WYDMA, WYGON, SEKWANA, SENAT, RUBEL, EDREDON, PASTER, ADEPT, ALKAD, STATEK, ENIGMA, TATAR, ORKADY, KANADA, WARTA, ZAPAS, STORA, PAPRYKA, WILNO, ROWER, REKRUCI, JENOT, NOTES

Pionowo: WYSYP, DONOS, ASTER, SKARUL, RANDKA, WARNA, GABLE, NALOT, ASTURIA, ESTRADA, DZIANET, POMIDOR, AKTYW, KUTER, DERKA, ALPAKA, TRYBUN, ZAWÓJ, POLON, SPORT, SARIN, ODWET, ADRES

Nagrodę wylosowała Pawłowska Krystyna ul.15 Sierpnia 48